

Extra postó
 Működés: 1937.
 No. 224712/929.

Szerkesztőség
 és kiadóhivatal:
 Olaj, Str.
 Baron L. Pop

18. Telefon: 8-61. Előfizetési árak:
 Havonta 110, negyedévre 320, fél-
 évre 600, egész évre 1200 lej. Külföldi:
 Havonta 12, negyedévre 36, fél-
 évre 72, egész évre 144 dollár. Hirdetési
 díjazás szerint. Az „ÚJ KELELET” az erdélyi és bányászati zsidóság egyetlen politikai napilapja. Cikkeink utánnomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

ÚJ KELELET

Dr. Ramasetter Róbert
 BUDAPEST

ESZAKI POLITIKAI NAPILAP

Ara 5 lej

Kéziratok
 megőrzését és visszaküldését nem vállaljuk. Főszerkesztő: dr. Marcell Ernő. Felelős szerkesztő: Jambor Ferenc. Budaörsi szerkesztő: H. Szegi Ernő, Strada Cobălcescu 32

Vasárnap, 1937. január 31.

5697. ÉV. XX. ÉVF.
 SEBATH 19. 25. SZAM

Elhangzott Hitler beszéde hatalmának negyedik évfordulóján

Hitler ünnepélyesen érvénytelennek nyilvánította Németország aláírását a versaillesi szerződésen

Külpolitikában békés együttműködést, belpolitikában a fajelmélet kiszélesítését és a diktatura további fenntartását ígerte Hitler. Hangsúlyozottan ismét gyarmati követeléseket állított fel a berlini beszéd

Konkurrens Nobel-díjat kreált a Führer

Berlin, január 30. Szombaton reggel Németország összes városaiban és falvaiban zeneszó keltette fel a lakosokat, hogy a nemzeti szocialista párt rendelkezéseire megünnepelje annak évfordulóját, amikor Hitler Adolfot kormányalakítással bizta meg Hindenburg. Berlin olyan zászólódásba oltózott, amilyenhez fogható még a nemzeti szocialista kormányzat eddigi parádéi sem láttak. Hitler beszédének ideje alatt Németországban minden munka szünetelt, a gyárakban a munkásság rádió kereszttul hallgatta Hitler beszédét.

A Kroll-Operába délután 3 órakor érkeztek meg a képviselők, mindannyian a nemzeti szocialista párt barna egyenruhájában. Csak von Papen és Hugenberg öltözködtek polgári öltözetben. A kancellár és Göring megérkezését állva várták a képviselők. A zsúfolt karzatokon jelen voltak az összes diplomaták, a török, olasz, lengyel, japán diplomáciai testületek, a burgosi kormány megbízottai, stb. Pontosan három órakor teljes csendben jelent meg Hitler a tereben, Göring társaságában és a miniszteri padban foglalt helyet.

Göring megnyitója

Göring rövid elnöki beszéddel nyitotta meg a nemzetgyűlést. Hangoztatta, hogy a Reichstagot, amelyet hosszú szünet után hivtak most össze, a demokráciák történetében páratlan lelkesedéssel és egyöntetűséggel választották meg. Ez a Reichstag most összeül, hogy újra bizalmát nyilvánítsa a Führer iránt.

Az elnöki megnyitó után megkezdtek a nemzetgyűlés elnökének és tisztikarának megválasztását. Dr. Frick, a nemzeti szocialista párt elnöke, javasolta Göring elnöké választását, valamint a tisztikar többi tagjainak újraválasztását, amelyet a nemzetgyűlés egyhangulag megszavaz.

Miután Göring köszönetet mond a bizalomért, áttérték a napirendre, amelynek egyetlen pontja a teljhatalmi törvény megszavazása volt. A javaslat négy évig, tehát 1941 április elsőjéig korlátlan jogot biztosít a Führernek.

A nemzetgyűlés ugyancsak egyhangulag fogadta el a javaslatot, majd Göring Hitlernek adta át a szót.

Hitler beszél

Hitler bevezető szavaiban megemlékezett a nemzeti szocialista kormány uralomra jutásának negyedik évfordulójáról, kifejtette, hogy egy beszéd keretében lehetetlenség volna felsorolni mindazokat az eredményeket, amelyeket a náci-rendszer ért el az elmúlt négy év alatt. Majd bejelentette, hogy ezekből az eredményekből kiállítás fog rendezni a kormány, mely történelmi visszapiantás formájában fogja érzékelteni a kormány teljesítményeit.

A jövőre nézve kijelenti, hogy a jövőben egyetlen német sem fogadhatja el a Nobel-díjat.

A nagy irodalmi, művészeti és tudományos teljesítményeket három 100.000 márkás nagydíjjal fogják jutalmazni, amelyet a német kormány létesít.

A hitlerista forradalom előtt...

A hitlerista forradalom előtti korszakra visszatérve, megállapította, hogy ez a kormányzat a nép gazdasági és kulturális erőinek teljes pusztulására vezetett. A régi demokratikus kormányok politikája csak a politikának a szereplőivel szemben volt pozitív értékű, míg a nagy német népközpont ebből a színjátékból. Szükség szerint kellett bekövetkeznie a radikális változásnak Németország életében és ezt a radikális változást csak egy új mozgalom tehermentesítette meg forradalmi uton. Négy év alatt tényleges forradalom ment keresztül a német birodalom. Ki hasonlíthatja össze a mai Németországot az akkori állapotokkal, amikor 1933-ban átvették a birodalom sorának irányítását?

A forradalom, ahogyan mi csináltuk meg, nem közönséges forradalom, hanem a forradalmak forradalma. Evszázadokon keresztül azt hitték, hogy a forradalom jellegét a régi hatalomnak a vérbefojtása, a fennálló rendnek a megsemmisítése adja meg.

„A gondviselés megengedte, hogy elméletünket megvalósítsuk”

— A mi forradalmunk megváltoztatta a régi felfogásokat, elveket és intézményeket.

A liberálisizmusnak az emberről és a marxizmusnak az emberiségről vallott tételleivel szemben a vérségi kapcsolatok által egybefűzött és az egy területen egyetemes népi elméletét állítottuk fel.

A gondviselés megengedte nekünk, hogy ezt az elméletünket meg is valósítsuk. Agrém azt gondolni, hogy a vérségi teória el fogja egymástól különíteni a népeket. Ellenkezőleg, ennek az elméletnek a győzelme meg fogja változtatni a világnak a képét és az igazi, hamisítatlan közéletet fogja megteremtteni a nemzetek között.

A demokratikus parlamentáris rendszer helyett a rend, a fegyelem és az életerő rendszerét valósította meg a forradalom. Ha a demokráciának egyáltalában van értelme, egy nemzeti szocializmust az igazi demokrácia legtisztább állameszméjének lehetne nevezni.

Négy év előtt a német nép gazdasági összeomlás előtt állott, hatmillió munkanélküli élt az országban. Négy évet kértem az első nemzeti szocialista nemzetgyűléstől, hogy a helyzetet megváltoztassuk. A modern gazdaság nagy feladatokat állított elénk. Egy új találmány máról-holnapra megváltoztathatja az ipari életet és munkások ezrel veszíthetik el a kenyérüket. Ha fegyelemmel követjük népünk történelmét, annak

A mi forradalmunk vértelen forradalom volt (!) és ez a különbség a mi forradalmunk és a többi forradalmak között, kivéve az olasz fasizmust, amely építő forradalom volt.

A mi legnagyobb büszkeségünk, hogy az áldozatok minimumával értük el azt, amit ma felmutathatunk a világnak. Néhány hónappal ezelőtt a mélyen tisztelt angol polgárok kötelességüknek tartották nálam tiltakozni az ellen, hogy koncentrációs táborban tartjuk Moszkva egyik legbűnösebb zsolosát. Nem tudom, hogy a tiszteltreméltó angolok felmenték-e szavukat a véres tettek ellen, amelyek Moszkva zsoldosai német földön nemzeti érzelmű polgárok ellen követtek el, vagy felháborodva kiáltottak-e fel azok ellen, akik ma Spanyolországban gyermekek és asszonyok tizeit gyalázzák meg és élve égetik el. Százhetvenezre becsülök azoknak a számát, akiket a demokráta Spanyolországban meggyilkoltak.

Németországnak háromszor annyi lakosa van, mint Spanyolország, ami azt jelenti, hogy ha a nemzeti szocialista mozgalom a spanyol demokrácia példáját követte volna, 400-500 ezer embert kellett volna lemészárolnia. Lett volna elég hatalmunk erre, de megakadályozta szívünk és eszünk.

kezedtől fogva megértjük, mennyire nevetségesek azok a vélemények, hogy egy papírdarab leértékelése azonnal a gazdasági és az egész emberi élet összeomlását jelenti.

A nemzetgazdaság létét nem a pénz fiktív értéke határozza meg. Nem a pénzügyek oldják meg a gazdasági problémákat, hanem a termelés és a gazdasági élet igazi alapja, a munka értéke. (Hitler beszédének ebben a részében a márka leértékelését jelenti be.)

Ezután külpolitikai kérdésekkel kezdett foglalkozni Hitler. Visszaemlékezett a négy év előtti állapotokra. Olyan helyzete volt tizenöt éven keresztül Németországnak, amely lábál taposta és megalázta a nemzet becsületét.

A nemzeti szocializmus helyreállította annak a népnek a becsületét, amelyet Európában úgy kezeltek, mint a belpoklost.

Es a nemzet fegyelme lehetővé tette, hogy visszaállítsuk a német hadsereget és visszanyerjük nemzeti szuverenitásunkat a nemzeti élet sokféle vonatkozásában.

Visszaállítottuk a kötelező katonai szolgálatot, megreformáltuk a légügyi hadsereget, a haditengerészetet és a Rajnavidék megszállásával megszüntettük egy nemzetre nehezedő súlyos sérelmet. Alázattal emlékezem meg a gondviselésről, mely mindezeket lehetővé tette.

(Folytatás a 10-ik oldalán.)

VILAG TUKRÁ

Párizs 2037-ben

Páris, január hó.

Száz évvel ezelőtt Párizs uccáinak egyáltalán nem volt még járdájuk. Pontosan szölvá 1829-ben határozta el a párizsi városi tanács, hogy tekintetel az „omnibus” névvel ujonnan forgalomba hozott közös szállítókosztra, fokozatosan minden utcát egy öt szélességben keskeny járdácsikkal kell ellátni, hogy a járókelőknek legyen a lovak elől hova kitérniök. Ezen a járdákon természetesen két megtermett ember sem fért el egymás mellett... Száz évvel később, 1929-ben, az utolsó normális forgalmi évben a jelen válság előtt, a párizsi városi hatóság négyszázharmincezer 881 új hajtási engedélyt adott ki autóbilvezetőknél, ami kerek félmillió autózaporulatot jelent egy esztendő alatt. Vajjon milyen évi elgázolási szaporulatnak felel meg?) A párizsi körzetben minden tizenötödik ember autótulajdonos, az uccákon viszont galambok életveszélyes a közlekedés, az autók pedig sort állnak és lépésben sem jutnak előre. A forgalom, mint a hangyabolyban, a föld alaszorult. A föld alatti vasut, a „metropolitain” egyetlen állomásán, a Vincennes-in három hónap alatt 3,723.000-en váltottak jegyet. Párizsnak tizennégy földalatti vonala van a mind rosszagu, tisztátalan és levegőtlen a tulzott embertömegetől. Ez százévi fejlődés a világvárosban és ilyen minden világváros fejlődése. Hova jutnak utódaink további száz év múlva?

— Ebben a tempóban sehová — mondja Le Corbuser aki elvitathatatlanul első építész Párizsban és talán az egész művelt világnak. — Eppen az utolsó század fejlődése mutatja, hogy a városépítést megszervezni kell. A nagyvárosok nem természetesen épültek ki Európában, hanem a lakosság fokozatos konglomerálódása szerint terjednek egyre nagyobb körökben és exkaválódtak középpontjaikban. Az évezredek kulturcentrumok növekedésükben természetesen a forgalmi eszközökhöz alkalmazkodtak, régebben a lovakkal és a közúti vasutakhoz. A városi kultúra fejlődésével azonban a régen épült városok sorra csődöt mondtak: sem a régi uccák nem bírják az újkor forgalmat lebonyolítani sem a régi házak nem tudnak kényelmi, vagy egészségi szempontból kielégítő lakhelyet nyújtani az embereknek. Így valójában minden nagyváros többé-kevésbé büz, szenny, láma és a gázok tanyája lett. Ebből azonban nem következik, hogy a jövő század embere nem lesz városlakó, sőt azt sem tartom valószínűnek, hogy a jövő városa roppant kiterjedésben egy- és kétszalados házcskák tömkelegéből fog állani. Ellenkezőleg: a városokat urbanizálni fogják. A forgalom a jövőben nem a föld alá fog szorulni egyre fokozottabb mértékben, hanem ellenkezőleg: a föld fölé nagy magasságba. Maguk a házak is fokozott mértékben fognak a magasba törni, oszlopokon fognak majd állani csak úgy, mint az ősember cölöppéptményei, hogy alattuk szabadon maradjon a terület. A ház udvarán pedig óriási uszóda lesz a lakók kényelmére. Mivel a forgalom nem a föld szintjén zajlik majd le, az egész város területe parkírozható lesz, zöld mezők fognak váltakozni benne sporttelepekkel, futball-, tenisz- és egyéb pályákkal, gyümölcsfákkal és gyermekgondozó-telepekkel. Mindezeket a parkokat a köröttük lévő házakkal, melyekhez tartozni fognak, fedett folyósó köti majd össze. Hasonló fedett folyósó fogja összekötni egymással az egyes házakat is, melyek nemcsak sok emelettel magasabbak lesznek, hanem sokkal nagyobb terjedelműek is a maiaknál, valamennyiük önmagában is egy-egy épület-komplexum, összefüggő a többi komplexummal, elannyira, hogy az egész világ-

város egyetlen roppant háztömbből fog állani.

— A lépcsőjárás is meg fog szünni a közeljövőben folytatja Corbusier — mint-hogy e roppant házakban minden lakásnak saját felvonója lesz mind az emberek, mind automobilszármazék részére, melyeknek garázs közvetlenül a felvonó mellett épül majd a legmagasabb emeleten és a házak fölött futó magvasvasúttal, illetve uttesttel lesz kapcsolatban. Ugyanott lesznek a bérkocsialomások is, úgyhogy aki bérkocsit akar igénybevenni, annak legfeljebb ötven méter kell majd gyalogolnia, hogy elérje a magaspályán legközelebbi taxiállomást. A föld felszínének parkirozott utjai, valamint az egyes emeletleken a háztömbökön végigfutó fedett és nyílt folyosók a sétálóknak lesznek fenntartva, míg a gépközlekedés a levegőben, a magaspályákon fog lefolyni.

— Természetesen a lakások is a technika kívánalmához fognak idomulni. Így minden fal hangfogó anyagból épül majd, ami még a hangszigetelés mai fokán is gyermekjáték, úgyhogy az egyes lakásokba semmi külső zaj be nem hatolhat. A mai butorok nagy része azonban fölöslegessé válik: a butorok ugyanis az egyes szobák falába lesznek beépítve.

— Hogy mi a jövő század építkezésének alapanyaga? A fém és üveg. Ezek az anyagok simák, egyszerűek és könnyen tisztíthatók. Üvegből lesz minden szobának az egyik fala is. Egy fogja helyettesíteni a mai ablakrendszert. Ezen az üvegfalon széles kévekben fog majd bezudivni a szobákba a napfény és a friss levegő. Ha tehát az egyes szobák 14 négyzetméter nagyságú lesznek (és ilyen nagyoknak kell is lenniük), úgy az nemcsak egészségügyi szempontból fog elegendő helyet nyújtani, de egy a mainál jóval nagyobb kényelmet is lehetővé tesz a lakó számára. Ahogy minden organizmus egyes sejtek alapján épül fel, úgy a jövő század organikus megtervezett világvárosának is ezek a szobák lesznek a sejtjei, melyeken az egész városterv alapul. Ebből a higiénikus mintaszobából és nem az uccákból és terekből kell kiindulnia a mesternek, aki a jövő sugarasan építendő városát tervezni fogja.

— És ami a legfontosabb — emeli fel a szavát — ezek a szobák, ezek a lakások nem lesznek a gazdag emberek privilégiumai, sőt típusát fogják alkotni a jövő proletárlakásainak is. Az én várostervezésem korántsem nagykapitalistákra van kiszámítva (Mint ezt a szocialisták helytelenül állítják rólam), hanem ellenkezőleg, a nagy tömegekre, a proletáriátusra vagyok tekintettel. Olyan lakóhelyet akarok minden proletárnak nyújtani, amely ne csak egészséges legyen (mint ahogy ma egy lakás sem az), hanem adja meg a lakónak egyéni szabadságát és függetlenségét is. Fejlődési lehetőséget az ép lélek és az ép test számára egyaránt.

A moszkvai kormány megbízásából én építettem fel Moszkvában a Centroszusz-nak, a fogyasztási szövetkezetek központi adminisztrációjának roppant tömbjét és a magam tapasztalata alapján mondhatom, hogy a moszkvaiak, kiknek annyi lehetőségük van új városépítésre, mint a kerek földön egyetlen más országnál sem, ezt a feladatot egész helytelenül oldják meg. Már az alapjelszavuk: „dezurbanizálni a városokat“ is a legnagyobb mértékben helytelen. Ők azt mondják, hogy proletár-építkezést üznek, holott az övék a legtisztább kapitalista építkezés. Az egyes ember számára 9 négyszögletes terület tartanak fenn, ami teljesen elégtelen. A Centroszusz épülete körül egész üzleti városnegyedet, óriási irodaházakat építettek, de tanácsom ellenére nem 50—60 emeletes néhány épületóriást, hanem egész tömegét 7—10 emeletes buildingoknak. Ennek az lesz a következménye, hogy ez a városrész rövidesen tulzsufolva lesz a tisztára lehetetlenné válik benne minden közlekedés. A mai ugynevezett proletárházaknak az az alaphibájuk, hogy nincs az a proletár, aki ilyen házban szívesen lakik.

— Féloldali hűdésben fekvő betegeknek reggelenként egy kis pohár természetes „Ferenc József“ keserűvizet a beleket fájdalom nélkül alaposan kitisztítja, az anyagcserét biztosan felfrissíti és így nagy könnyebbülést szerez. Az orvosok ajánlják.

Amerikai revüt faragott Reinhardt, Werfel nagy zsidó drámájából

A newyorki Manhattan Opera hatalmas színpadán mutatta be Reinhardt Franz Werfel „Az Igéret útja“ című bibliai drámáját

Newyork, január havában.

Max Reinhardt nem aratott még annyi tapsot, mint Franz Werfel „Az Igéret útja“ című darabjának színrehozása alkalmával. A newyorki kritika olyan ünneplésben részesítette, amilyenre eddig még nem volt példa.

Közel négy esztendő fáradhatatlan előkészítés után került január 7-én bemutatásra a newyorki Manhattan Operában az Igéret útja. Hogy egyáltalán bemutatásra került és ily hatalmas sikert ért el, ez elsősorban Meyer Weisgalnak, az amerikai cionista szervezet volt titkárnak köszönhető. Ő ösztökölte 1933-ban Reinhardtot ennek a tervnek a megvalósítására, ő teremtette elő a tőkét, ami lehetővé tette Werfel darabjának színre hozását. Több, mint félmillió dollárt költöttek el erre a darabra, mely összegnek legnagyobb részét a szenicirázás és a színház átépítésére fordították, hogy az megfelelően a darab követelményeinek.

Egyes zsidók ellene voltak annak, hogy a mai atmoszférában zsidó színdarabot mutassanak be Newyorkban, mások viszont más okokból voltak közömbösek. Maurice Lewin, newyorki nagykereskedő és ismert cionista mecénás és Alfred Strelzin reklámszakember segítségével Weisgalnak sikerült azonban legyőznie az összes nehézségeket.

A nézőtér

Az első előadás óriási érdeklődés jegyében zajlott le. Az első sorokban láttuk Mrs. James Rooseveltet, a birodalom elnökének anyját, számos politikai és társadalmi előkelőséget, Gloria Swansonst és Marion Davies filmsztárok mellett a művészvilág képviselőit is, a katolikus és protestáns egyházak méltóságait és a newyorki keresztény hitgyártarsadalom vezető tagjait, nem beszélve a zsidó közélet előkelőségeiről, akik szinte teljes számban vonultak fel. A depresszió óta nem láttuk Newyorkban oly pazar toalettluxust, mint amilyen ezen a bemutatón csillogott.

Egy bibliai színdarabnak már ez a külső kerete is meggondolásokra adhat alkalmat, különösen a fiatal zsidó nemzedék soraiban amely nem veszi szívesen a zsidó szellemi és egzisztenciális kérdéseknek sznobisztikus körítéssel való megterhelését. Maga az előadás egészen szokatlan külső siker jegyében állott. A kritika a lehető legelkésebb volt, e sorok írója azonban nem osztja teljes mértékben ezt az utjongó entuziazmust.

Revüt lett a nagy drámából

Franz Werfelnek kevés köze van már a darabhoz úgy, ahogy az most kinéz. A váz megmaradt és a legtöbb dialógus is tőle származik. De költészetének nagysága és ez a nagy törekvés, hogy bemutassa Izrael szenvedéseinek lényegét, veszendőbe ment, Werfelt alárendelték a színház követelményeinek. A színészek szép és kifejező dikcióban adták elő verseit, a legfontosabb passzusok nagy részét azonban Kurt Weill énekeibe szőtték bele, úgy, hogy az átlagos operaszöveg jelentéktelenségére csökkent. Ezeknek a megzenésített vers-szakoknak jelentős részét Lotte Lenja, Kurt Weill felesége énekelte, de hangja szegényes volt és akcentusa érthetetlenül tette az angol szöveget. De eltekintve attól, hogy a verseket, amelyek az eredeti darabban oly nagy jelentőséggel bírnak, egyes énekesek és énekeskarok adták elő és így szétdarabolták azokat, Weill muzsikája uralta az egész előadást, úgy, hogy Reinhardt voltaképpen revüt faragott az Igéret útjának nagy drámájából.

A hatalmas színházat, amelyet háromezer ember töltött meg, az óriási színpad uralta, amely az előadás elején mélységbe sötétségbe merült és a sötétségből halványkék fény mellett egy zsinagóga szilüetje emelkedett ki. S ahogy folytatódott az előadás, lassan kibontakozott a színpad hatalmas mérete, aki mellett eltörpül minden, amit eddig Amerikában láttak.

Az első két felvonás

El kell ismerni, hogy a színpadnak ez az óriási mérete súlyosan megnehezítette a színházi rendezést és ezért erősen meg is kellett rövidíteni az Igéret útját. Az első felvonás, amely Istennek Abrahammal kötött szövetségét, Sara terhességét, Abrahamnak Szodomáért való könyörgését és József és testvéreinek történetét foglalja magában, lényegében megmaradt a werfeli kereteken. Gyorsan pereg és sok helyen erőteljes hatást produkál.

A második felvonás, mely Mózes, az egyiptomi szolgáskodást, a rabságból való kiszabadulást, a pusztai vándorlást és Mózes halálát ábrázolja, ugyancsak nagyrészt érintetlen maradt, annak ellenére, hogy a csipkebokor-jelenetet, Mózesnek Fáraó előtt való megjelenését és a kékem visszatérésének jelenetét teljesen kihagyták.

A harmadik felvonás, amelyben Ruth és Boaz, Saul és Dávid, Dávid és Bat Séba lép fel s amely egy a salomoni templom előtt lejátszó jelenettel végződik, több-kevésbé ugyancsak megfelel a könyvnek. A negyedik felvonás azonban, amelyben Werfel eredetileg a Jeremiás és Citkijáhu király között lejátszó nagy jelenetet akarta viszszaadni, teljesen átalakították. Ehelyett egészen más színjáték látható, amelyben Citkijáhu hűtlen fia a központi figura, aki a Messiással harcol, hogy elrabolja tőle Izrael szenvedéseinek okát és megmentésének titkát. A fiu, aki ezt a szerepet játssza, Sidney Lumet, talán a legjobb szereplője a darabnak. Tíz percen át elsőtített színpadon monológot ad elő és ha mégse ért el vele tökéletes hatást, úgy ez nem az ő bűne, hanem a naiv szövegnek köszönhető, mely nem Werfeltől származik.

Reinhardt zsidó alakjai

De eltekintve attól, hogy Werfel darabja sokat veszített eredeti jellegéből, úgy, hogy csak „színdarab“ maradt belőle, más fontos kifogások emelhetők még Reinhardt ellen. Elsősorban úgy látszik nem ismeri a vallásos zsidókat, akik a zsinagóga lakói és fülelve hallgatják rabbijukat, amikor az a Torából olvas fel nekik, hogy megmutassa nekik, hogy Izrael hosszú idő óta örök útján halad. Reinhardt legtöbb zsidó alakját megfosztotta méltóságtól. Folyton sírnak és vonaglanak. Gesztusaik karrikatúrává csúfítják őket. A zene is ugyanebbe a hibába esik, mert valahányszor verseiket adják elő ezek az emberek, siránkozva és nyökdéssel teszik azt, ahelyett, hogy önmegbecsüléssel és biztossággal beszéljenek. Olykor ennek az állandó moltnak az egyhangúsága egyenesen elviselhetetlen. A legtöbb szerep alakítása is másodrendű. Ezeknek a hibáknak egy részét kétségtelenül Reinhardt rovására kell írni, mert úgy látszik, rabja a háborúelötti időkből származó gesztusoknak és előadási módnak.

Olyan darabhoz, amely háromnegyedikéncor kezdődik és éjfélkor ér véget, gyors ütemre, egyéni színjátékra és erőteljes vonalra van szükség. Ehelyett képek sorozatát láttuk — mindenesetre szép, gigantikus

Halló! Gyógyszerész ur, megöl a köhögés és a nyílalló fájdalom, majd megfulladok, mentsen meg! — Ilyenkor csak „HORIA“ bedörzsölőszert segíthet!

és remek képeket, amelyeknél a zene dominál, de a szó és a zene nem mindig találják meg a teljes összhangot. Hosszu várakozás és halogatás után tehát nem azt a nagy zsidó színházi élményt kaptuk, amely lelki emelkedettséget jelentett volna számunkra.

Az amerikai kritika

Ezzel szemben az amerikai sajtó lelkes kritikában részesíti az előadást. Burns Mantle, a „Newyork Daily News“, a legelterjedtebb amerikai újság kritikusa többek között kijelenti, hogy ez az előadás egyedül áll a maga nemében, amelyhez hasonlót nem produkáltak még a modern színpadon. „Nem tudom, meddig fogják még játszani az Igéret útját, de azt hiszem, hogy legalább egy félmillió zsidó és egy félmillió nemzsidó fogja legalább egyszer megnézni“ — írja Mantle.

Ugyanebben a szellemben ír a darabról John Anderson, a „Newyork Evening Journal“ kritikusa és Brooks Atkinson, a „Newyork Times“ mindig józan színházi cikkírója is az elragadtatás hangján ír, végül azonban maga is kénytelen megjegyezni: „Az előadás inkább a színpadi építés és a dekoráció, mint az emberábrázolás művészet volt.“

(J. R.)

Gyilkosok, akik rosszul jártak az új BTK-vel

Felemelte a tábla a gyilkosok elsőfoku büntetéseit az új büntető-törvények rendelkezései alapján

Targu-Mures, január 30. (Az Uj Kelet munkatársától.) A targumuresi tábla büntető tanácsa ma ítélkezett először az új büntetőtörvénykönyv rendelkezései értelmében és mindkét esetben felemelte az elsőfoku büntetéseket. Az első per vádlottja Oláh József Bolintineci muresmegyei községbeli gazda volt, aki múlt év májusában rokonának, Oláh Gergelynek a házába részegen törni és zuzni kezdett.

Oláh Gergely a vendéglátó gazda igen röstellte, hogy rokona és vendége így viselkedik házában és békésen csitíttatni kezdte a berugott gazdát, aki ekkor már dühében kést rántott és azzal szurt rokona felé. A végzetes kést Simon Gergely, a jelenlévő községi bíró igyekezett kicsavarni a rabbiatus gazda kezéből, aki a községi bírót teljes erőből hason szurta.

Simon Gergely három óra múltán behalt súlyos sérüléseibe. A targumuresi törvényszék múlt év szeptemberében ítélkezett a gazda felett, akit haláltokozó súlyos testi sértésben mondott ki bűnösnek és husz havi fogságra ítélte. A targumuresi tábla mai tárgyalásán a vádirat felolvasása után úgy döntött, hogy husz hónapotól, három évre emeli fel a vádlott büntetését. Oláh József megnyugodott az ítéletben és megkezdte büntetésének letöltését.

Tipikus falusi drámát tárgyalt ezután a targumuresi tábla büntető tanácsa, amelynek bírái előtt egy vadtekinetű fiatalember állott meg vádlottként.

— Igaz, gyilkoltam — mondotta Mih Nicolae — azért, mert megsértették a becsületemet és ma sem tennék másképp, ha erre kerülne sor.

A bíróság rideg aktáiból érdekes falusi történet bontakozik ki... Mih Nicolae Micasa községben hosszabb ideig vadházasságban élt egy falujabeli leánnyal, akinek azonban állandóan házasságot ígért. A szerelem azonban egy szép napon elszállt, vele együtt az ígért is és Mih Nicolae hazaküldötte a fiatal nőt.

Másnap azonban falusi „vendetta“ készült a faluban. A leány rokonai, Toma Vasile és annak két fivére felkerekedtek és elmentek Mih Nicolae házához és saját udvarában botokkal és karókkal alaposan elverték.

A legény borzalmas bosszúra határozta el magát. Három órával később fejét ragadta és beállított Tomasa Nicolaehez, akit sző nélkül fejbe vágott a gyilkos, fejével. A dumbraveni törvényszék annak idején öt évi fegyházra ítélte a vádlottat, akinek büntetését most nyolcévi fegyházra emelte fel a targumuresi tábla.

Frázisok helyett — számok

13 év alatt 211 százalékkal növekedett a román ügyvédek száma Oradeán

Az ügyek száma viszont lejtően csökkent. Az oradeai ügyvédek álláspontja az „aranyosítással” szemben

Oradea, január 30. (Az Uj Kelet tud.) Az oradeai és bihormegyei ügyvédi kar osztatlan érdeklődéssel tekint a ügyvédi kamara vasárnap délelőtt 11 órára összehívott közgyűlése elé. Ezen a gyűlésen kell dönteni ugyanis

az Országos Ügyvédszövetségnek a kamarák nacionalizálásáról szóló előterjesztése felett.

Mint ismeretes, az ügyvédi kamarák nacionalizálásának gondolatát a tárgyumuresi 1935-ös ügyvédkongresszuson vetették fel és akkor határozták el, hogy az Ügyvédszövetség 1936-os kongresszusán már konkrét javaslatot állnak elő. Ezt a kongresszust viszont nem tartották meg s így az Ügyvédszövetség

körendeletben szövegezte fel az összes kamarákat, hogy tegyék meg javaslatukat a nacionalizálás kérdésében.

Az ország 73 kamarája közül mindössze három válaszolt erre a köríratra s az egy igenlő válasz mellett kettő nemleges volt.

Igy állt tehát a probléma, amikor a múlt év december 14-én váratlanul összehívták az Ügyvédszövetség választmányát, mely áll az összes kamarák dékánjaiból és a kinevezett tagokból. A választmányi ülésen aztán elhatározták, hogy

január 31-én az ország összes ügyvédi kamaráiban rendkívüli közgyűlést hívnak össze és ezen döntenek a nacionalizálás kérdésében.

A rendelkezés értelmében Oradeán is összeül most vasárnap a rendkívüli közgyűlés, melyet azonban megelőző a kötelező rendezési közgyűlés a szokásos napirenddel. Miután ez lezajlik, dr. Zigre Miklós berekeszti az ülést és megnyitja a rendkívüli közgyűlést.

A kisebbségi ügyvédek álláspontja

A vasárnapi gyűlésen az oradeai kisebbségi ügyvédek előreláthatóan egyöntetűen lépnek fel s álláspontjukat memorandum formájában elő is terjesztik. A kisebbségi ügyvédek mindenekelőtt arra fognak hivatkozni, hogy

a tervezett reform alkotmányellenes, mert az alkotmány nem ismer különbséget polgár és polgár között s egyformán biztosítja a jogokat. Ha tehát a nacionalizálást keresztül akarják vinni, akkor ez csak oly módon lehetséges, hogy ezzel egyidőben az alkotmány is módosítható.

A kisebbségi ügyvédek második és legfontosabb érve az, hogy a nacionalizálás erőszakos keresztülvitelére nincs szükség, mert a románság minden mestereséges beavatkozás nélkül is fokozatosan elfoglalja az öt megillető vezető helyet. Ennek igazolására a kisebbségi ügyvédek előterjesztik statisztikai adataikat is, melyekből a következők derülnek ki:

A statisztikai adatok

Az Ügyvédszövetség megalakulásának évében, 1923-ban az oradeai ügyvédi kamarában 27 román és 115 kisebbségi volt beiratkozva, ami azt jelenti, hogy a románság százalékaránya 19% volt, szemben a kisebbségiek 81%-os arányával.

A múlt év január 1-én készített statisztika szerint viszont a kamarának 84 román és 128 kisebbségi tagja van. Vagyis a román ügyvédek a kamara 40 százalékát teszik ki, szemben a kisebbségi ügyvédekkel, kiknek aránya 60 százalék.

Ezek a statisztikai adatok tehát azt bizonyítják, hogy a román etnikai származású ügyvédek arányszáma 13 év alatt 211 százalékkal szaporodott, szemben a kisebbségi ügyvédekkel, akiknek száma mindössze 11

százalékkal szaporodott. Csak egymás mellé kell tenni ezt a két szaporulati számot s máris igazoltnak kell tekinteni a kisebbségi ügyvédek érvelését.

Mi a helyzet a vidéken?

Még frappánsabb azonban a megyében működő ügyvédekről készült statisztika. Eszerint 1923-ban a megyében 13 román (25.49%) és 38 kisebbségi (74.51%) ügyvéd működött. A múlt évben készült statisztika szerint viszont

45 román és 31 kisebbségi ügyvéd működik vidéken.

Ez azt jelenti, hogy a többségi ügyvédek a vidéken működő összes ügyvédek 59.22 százalékát teszik ki, míg a kisebbségiek arányszáma 40.78 százalék.

Tizenhárom év alatt tehát a megyei román ügyvédek száma 246 százalékkal növekedett, a kisebbségiek pedig 18.43 százalékkal lecsökkentek.

Oriai arányú csökkenés a perek számában

A kisebbségi ügyvédek különben a peres ügyek számának meglepő csökkenésével is foglalkoztak, mert szerintük ez a válság főoka. Az erről készített statisztika ugyancsak nagyon jellemző. A statisztika kimutatása szerint

1928 és 1929-ben a járásbírószágon 29.823, illetve 30.314 aktát iktattak be. Viszont 1935-ben már ez a szám 16.333-ra, 1936-ban pedig 13.291-re csökkent.

Kiderült tehát, hogy a múlt évben 17.623 ügyvel kevesebb aktát iktattak be a járásbírószágon, mint 1929-ben. Ijesztő számok ezek az ügyvédi kereseti források szempontjából.

Ugyanígy csökkenést mutat különben a telekkönyvi forgalomról készített statisztika is, melynek értelmében, míg 1928—29-ben

REUMÁT, HÜLEST, NEURALGIKUS FAJDALMAKAT még ha KRÖNIKUSAK is meggyógyítja a Togal

havonta átlag 28.079 átírást eszközöltek, míg 1936-ban ez a szám 16.195-re zsugorodott.

Csökkent továbbá — a kisebbségi ügyvédek által készített statisztikák értelmében — a törvényszéken benyújtott polgári és kereskedelmi perek száma is s noha az átlagos perek száma növekedett. Mindez azonban mitsem jelent, mert ezt a növekedést a konverziós bejelentések idézték elő. Ezekből viszont az ügyvédek nem kerestek ugyszólván semmit.

Mindezek alapján a kisebbségi ügyvédek véleménye az, hogy az ügyvédi pálya válságát nem a kisebbségi ügyvédek túlzott arányszáma, hanem egészen más okok idézték elő s éppen ezért a megoldást is más úton kell keresni.

Hogyan fog lefolyni a gyűlés?

Jelenleg természetesen nem lehet jóslásokba bocsátkozni a vasárnapi gyűlés lefolyását illetően, de előreláthatólag izgalmas jelenetekre van kilátás.

A kisebbségi ügyvédek biznak abban, hogy dr. Zigre Miklós dékán, aki eddig is nagy megértésről és mérsékletéről tett tanúságot, elejét veszi az esetleges viták elmérgesedésének és a körje csoportosult mérsékeltébb csoporttal áthidaló megoldást talál a kényes kérdés elintézésére.

A nátha nem ártalmatlan

„Olyan náthám van, hogy nem látok!”

„Dörzsölje be a fejét Carmolal* és kösse be egy kendővel. Holnapig nem lesz semmi baja.”

* Carmol a legjobb bedörzsölőszert megfűlés, gripa, reumatikus fájdalmak és láz ellen. Ara üvegenként 22 lej. Kapható gyógyszerárakban és drogeriákban.

Róma hivatalosan cáfolja, hogy meg akarja szakítani a diplomáciai kapcsolatot a Szovjetunióval

RÓMA, január 30. (Rador.) Hivatalos római körök formálisan cáfolják azt a hírt, hogy Olaszországnak szándékában állana megszakítani a diplomáciai viszonyt a Szovjetunióval.

Két cseh-román konferencia ülésezik egyszerre Sigheten

Hodor közigazgatási vezérfelügyelő nyilatkozik az Uj Keletnek a román-cseh határ mentén fekvő vagyonok kérdésének rendezéséről

Sighet, január 30. Péntek délelőtt két nemzetközi értekezlet ült össze Sigheten. A Kulturpalota dísztermében ülésezik a cseh-román vasutügyi konferencia, amelyen a május 15-én életbelépő új menetrend közös vonatkozásait állapítják meg. Párhuzamosan a CFR és a cseh államvasutak delegátusainak értekezletével a vármegyeházán cseh-román közigazgatási főtisztviselőkből álló konferencia ülésezik, amely az egykori maramuresmegyei és községi javait van hivatva egyenlő arányban elosztani a cseh és román Maramures megye között.

A cseh delegáció élén Kocerhan miniszteri tanácsossal csütörtök délután érkezett Sighetre, ahol a vármegye notabilitásai ünnepélyes fogadtatásban részesítették a vendégeket. Este fényes bankett volt a cseh vendégek tiszteletére a prefektúra dísztermében.

Az értekezlet péntek délelőtt kezdte meg az érdemleges munkát. Hodor Victor tartományi vezérinspektor, a román delegáció elnöke a konferenciával kapcsolatosan a következő nyilatkozatot adta az Uj Kelet munkatársának:

— Románia és Csehszlovákia között még évekkkel ezelőtt nyolc kölcsönösségi elven alapuló konvenció jött létre, amelyeket Benes elnök tavalyi bucaresti látogatása alkalmával ratifikáltak. Ezek a konvenciók a határvonal által kettéosztott vármegye megyei és községi vagyonainak elosztására, a régi közbirtokosságok ügyének, a kisajátított határvonában levő föld-

birtokok, a cseh-román határon levő Huta erdő, a régi árvászéki vagyonok ügyének rendezésére az osztrák-magyar korában felvett megyei és községi kölcsönök visszafizetési aránykulcsának megállapítására és a határforgalom szabályozására vonatkoznak.

— A mostani értekezletnek a célja ezeknek a konvencióknak a valóságba való átültetése. Miután rengeteg statisztikai adatot kell feldolgoznunk, a bizottságok munkája körülbelül nyolc hónapig fog elhúzódni. A bizottságok a Sigheten megkezdett tanácskozásokat Huszton fogják folytatni. A napirend első tárgya a közös vármegyei és községi vagyonok kérdésének a rendezése. Ugyanis a cseh-maramuresi lakosság is hozzájárult a román részen fekvő megyei és községi vagyonok megszerzéséhez és viszont a román oldalon lakók is hozzájárultak a Tisza tulsó oldalán levő közbirtokosság megszerzéséhez. Ezeket a vagyonokat tehát fel kell becsülni és egyenlő arányban elosztani az örökösök között. Számos maramuresi községet két részre osztott a határvonal. Ezeknek a vagyonra vagy az egyik, vagy a másik oldalon van és a károsultakat kártalanítani kell.

Hodor közigazgatási vezérfelügyelő kijelentette még, hogy a román állam részéről Jugoszláviával, Ausztriával és Magyarországgal szintén ő intézte a likvidációsakat és a munkálatok a legnagyobb megértés jegyében folytak le. A két állam delegációjának nem csak véleményező, hanem döntési joga is van és az egyhangúlag hozott határozatok kötelezőek mindkét országra nézve. Véleménykülönbség esetén a svájci köztársaság elnökének megbízottja dönt.

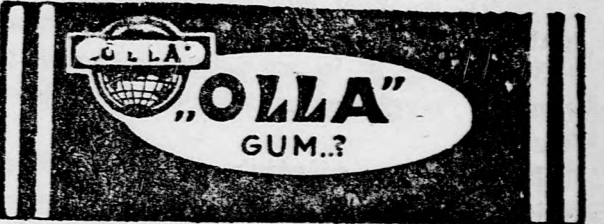
— Remélem — fejezte be nyilatkozatát Hodor vezérfelügyelő — nem fog sor kerülni véleménykülönbségre. Magyarországgal is csak egyetlen esetben került sor nézeteltérésre és Fritz von Götzenburg, a bázei tábla elnöke lett volna a döntőbíró. Mielőtt azonban az elnök meghozta volna döntését, a két bizottság békésen megegyezett a vitás kérdésben. E pillanatban még nem tudom megállapítani, hogy a közös vagyonok elosztásánál a cseh Maramurest, vagy pedig bennünket fognak-e kártalanítani.

Ugyanitt említjük meg, hogy Debrecenben román-magyar vasutügyi értekezlet volt a napokban, amely kidolgozta a két ország között 1937 május 22-én érvénybe lépő személy és gyorsvonatkapcsolatok rendjét. A határállomásokon áthaladó vonatok menetrendjét módosították.

— BUCURESTIBE JÖN A HALÁLRITELT STRASSER ÜGYVÉDJÉ. Bucurestiből jelentik: Hír szerint Strasser ügyvédje, Glaser Bucurestibe készül jönni, hogy ott bizonyítékokat szerezzen védené ártatlanságának bebizonyítására. Az osztrák semmitűszék ugyanis február 3-án tárgyalja Strasser perét, akit — mint ismeretes — Farcasanuné meggyilkolása miatt halálra ítélték alsófokon.

Önműködő vízvezetéket

készít villamos árammal magánházakba, gazdaságokba, üzemeknek MARKO mérnök CLUJ, Calea Regele Ferdinand 43. Telefon: 453.

Az egész világ bizalmát bírja, mert minőségileg pótolhatatlan. Ne fogadjon el „OLLA” helyett silány utánozatokat.

KÖZGAZDASÁG

A vasut 10 százalékkal felemeli a személy- és 15 százalékkal az áruszállítási díjszabást

Szombaton délelőtt értekezletet tartott a közlekedésügyi minisztérium tanácsadó bizottsága, amely megadta a felhatalmazást a vasuti vezérigazgatóságának ahhoz, hogy tíz százalékkal felemelje a személyszállítási és 15 százalékkal az áruszállítási díjszabást. A tarifaemelésből befolyó jövedelmet a vezérkar által kért nemzetvédelmi jellegű munkálatokra fogják fordítani.

Az exportárúk számára külön áruszállítási díjtételeket fognak megállapítani.

GAZDASÁGI TANÁCSADÓ

S. M. A só-eladási koncesszió elnyerése nincs nemzetiségi feltételekhez kötve. A só-árúsítás tulajdonképpen nem képezi monopólium-engedély tárgyát. Amennyiben azonban nagyban só-lerakatot akar felállítani, ez már a monopólium-engedélytől függ, amelyet főleg hadirokkant-tiszteknek szoktak kiadni. Egyébként részletesebb felvilágosítást csak a Monopolpénztár bucaresti vezérigazgatóságánál kaphat.

L. I. Sarmasu. A kereskedők kötelező könyvvezetése a regáti kereskedelmi törvényen alapszik, melynek idevonatkozó részét az új egységesített bélyegtvörvény terjesztette ki Transzilvánia területére is. Könyvvezetés szempontjából a törvény nem tesz megkülönböztetést nagy- és kis-kereskedő között. Kötelezően előírja a törvény a bevételekre és kiadásokra vonatkozó napló és a leltári könyv vezetését. Amennyiben régi, felbélyegzett könyve van, azt most is használhatja és az annakidején lerótt bélyegilletéket a felbélyegzésnél leszámítják. Nyugodtan jelentkezhet tehát a különböző leróvása végett az illetékes adóhivatalnál.

„Ambulant” jellegre. Minden bejegyzett kereskedőre vonatkozik a könyv-vezetési kötelezettség. Olvassa el a fentebbi szerkesztői üzenetet. Egyébként tévedések elkerülése végett felhívjuk szíves figyelmét, hogy az „ambulant”, házaló, nem azonos a piaci árusal.

Számlabélyeg hiánya esetén nem lehet kiadási jegyzőkönyvet felvenni. A cluji iparkamara közli: Múltán a cluji piacon már hosszabb idő óta nem lehet kapni 3 lejes számlabélyegyet, az iparkamara interveniált a pénzügyminisztériummal, ahonnan az az utasítás jött a pénzügyigazgatósághoz, hogy a bélyegszállítvány megérkezéig a kereskedők elhalaszthatják a számlák felbélyegzését, azonban mihelyt a bélyegyek megérkeznek, kötelesek azonnal a felbélyegzést eszközölni. Addig kiadási jegyzőkönyvet nem fognak felvenni.

Kereskedelmi és Iparkamara Cluj
Sz.: 161—1937.

Hirdetmény

A kereskedelmi és iparügyi minisztérium elhatározta, hogy a kereskedelmi és iparkamarák útján ellenőriztetni fogja a behozatali engedély felhasználását. E célból a cluji kamara a nyilvántartásban szereplő összes kereskedők és gyáraknak személyhez szóló felhívást küldött.

Lehetséges azonban, hogy vannak cégek, amelyek hoztak be árut külföldről s nem szerepelnek a nyilvántartásban, vagy történetesen nem kapják meg felhívásukat. Ezért ezton is felszólítjuk azokat a cégeket, amelyek bármilyen okból nem kaptak tőlünk felhívást, szíveskedjenek kamaránk székhelyén, Cluj, Cal. Maresal Foch 51. sz. első emelet a hivatalos órák alatt (délelőtt 8—félkettő) legkésőbb 1937 január 31-ig személyesen vagy törvényes meghatalmazottjuk útján jelentkezni.

Figyelmébe ajánljuk cégeinknek, hogy saját jól felfogott érdekükben tegyenek eleget a felhívásunknak, mert ellenkező esetben kamaránk nem vállal semmi felelősséget azért ha emiatt szerzett jogait elvesztik.

Cluj, 1937 január 26.
Dr. Borbély István sk. Dr. Ioan Muică sk.
Elnök h. Főtítkár:

kincstári és 2 lej repülőbélyeg teendő külön-külön. Akik már beadták ezen kimutatásokat, minél előbb tegyék le nevezett felügyelőségnek a szükséges bélyegeket a kapott iktatószámra való hivatkozással. Akik postán küldötték be, egy rendesen bélyegezett kéressel küldjék be postán a hiányzó bélyegeket.

A számlákban foglalt kifizetési záradékok, amelyek az illetéki központi bizottságnak egy 1927 szeptember 9-én hozott döntése szerint a nyugtakra járó pénzügyi bélyeg alól mentesek, az aviatikai bélyeg alól is mentesek. Ebben az értelemben nyilatkozott a Casa Fondului National al Aviatiei a sibiui iparkamarának 1937 jan. 7-én 35.689—1936. szám alatt adott válaszában.

617 új céget jegyeztek be tavaly a cluji iparkamaránál. A cluji iparkamara cégjegyző hivatalában 1936. évben 101 társas és 516 egyéni céget jegyeztek be. Töröltek 201 céget. A törvényszék cégjegyzési osztályán bejegyeztek 38 részvénytársaságot, melyek közül 20 új alakulat, 12 egyéni vagy társas-cégből alakult n. t., 5 más székhellyel működő cluji fiókja és egy vidéki cégnek Clujra való áthelyezését jegyezte be.

A számlabélyeg repülőbélyegilletéke. A cluji iparkamara beadványt intéz a légügyi minisztériumhoz, melyben kéri, hogy a számlabélyegilletéket, naptárakat stb. mentesítsék a repülőbélyeg-illeték alól.

A Regal kávéház igazgatósága január 31-én, vasárnap délután a Bné Jiszrael cionista diákegyesület és a Haggibbor futballszakosztálya javára műsoros teadélutánt rendez.

Amikor a fájdalmas panaszt öröm váltja fel!

Deák István Tufeleu (u. p. Borosneul-Mare) közszépbeli lakos a következőket írja nekünk: „Eppen olyan örömmel értesitem Önöket ma, mint amilyen panaszosan, fájdalomtól megtörtén irtam első levelem, amikor a világhírű amerikai Gastro D-t megrendeltem. Hála Istennek és a Gastro D-nek, ma már a harmadik üveg elhasználása után, teljesen gyógyultnak érzem magam súlyos gyomor-bajomból, amely hosszú éveken át valóságos lelkesítő életemet. Most már teljesen egészségesnek érzem magam és igaz meleg szívből ajánlhatom a szenvedő embereknek.”

Fentiekhez nem szükséges kommentár! Gastro D. kapható az ország minden gyógyszerárán és drogériájában, vagy postán megrendelhető 130.— lej utánvét mellett Császár E. gyógyszerárán, Bucaresti, Calea Victoriei 124.

Rövid üzleti hírek

A Turdai Üveggyár r. t. táblaüveggyártása is berendezkedik. Az erre vonatkozó előkészítő munkálatok olyan előrehaladott stádiumban vannak, hogy a gyár új készítményei a most következő időnyre már meg is jelennek a piacon.

A cluji egyetemi klinikák az idei építkezési kampány során cca 40 millió lejre tehető építkezési illetve berendezési munkálatokra hirdetnek meg árlejtéseket. Az egyetemi könyvtár mellett lévő fiziológiai intézet épületében nyernek elhelyezést az orv. fül, gége klinika, belgyógyászati és bőrgyógyászati ambulancia, több operációs teremmel. Az épület befejezési munkálatok további 10 millió lejt igényelnek, míg a belső berendezési munkálatok előirányzata 20 millió lejre rug. További terv, hogy a str. Grigorescu végén a klinika modern járványkórházat építtet cca 10 millió lej előirányzattal.

Jövő tavaszra befejezik a Transzilvánia—Cernaut-i vasút építését. Bucarestből jelentik: A CFR vezérigazgatósága ma ülést tartott Tatarescu elnökletével. Az értekezleten résztvettek Franasovici, Canciov miniszterek, Macovei mérnök vasuti vezérigazgató, Tabacovici vezérigazgató, Popescu tábornok helyettes vezérkari főnök is. Elhatározást nyert, hogy 1938 április 1-ig befejezik az Ilva-Mica—Dornel, Tulcea—Babadag, Crasna—Husi, Livezeni—Bumbesti és Buzău—Nehoiasi vonalakat. Más kérdések is vita tárgyát képezték az értekezleten, amelyen Iuca belügyminiszter felhatalmazták, hogy fellebbezzék meg a sinaii kaszinó megnyitását engedélyező bírósági döntést.

RÁDIÓ MŰSOR

Vasárnap, január 31.

Bucaresti. 7.30: Torna, zene, hírek. 11.50: Egyházi zene. 12.10: Enekkar. 12.50: Dinicu zenekar. Hírek. 13.25: Dinicu zenekar. 19.10: Szórakoztató zene. Előadás, hírek. 20.25: Enekkar 21.15: Varázskeringő. Strauss operett. Vidám zene.

Budapest I. 10.30: Hírek. 11: Egyházi ének, szentbeszéd. 12.15: Unitárius istentisztelet. 13.30: Zenekar. 14.45: Rádiókrónika. — 15: Hanglemezek. 16: Gazdasági tanácsadó. — 16.50: Dalegylet. 17.40: Előadás. 18.10: Magyar nóták. 19.0: Csevegés. 19.40: Szalonzene. 21: Vidám előadás a Studióból. 22.15: Hírek. 22.30 Jazz. 1.05: Hírek.

Budapest II. 16: Cigányzene. 20: Előadás. 21.10: Zongoraverseny. 22: Hírek.

Hétfő, február 1.

Bucaresti. 6.50: Torna, zene, orvosi tanácsadó, szakelőadás, hírek. 11.10: Lemezek. — 14.30: Lemezek. 18.15: Rádiózenekar. Hírek. 19.10: Rádiózenekar. 20.20: Hangverseny. — 21.25: Kamarazene. 22.10: Hegedű, gordonka és ének. 22.45: Ettermi zene. 23.45: Hírek külföldre.

Budapest I. 7.45: Torna, lemezek, étvend. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. 13.05: Hegedű zongorakísérettel. 13.35: Hírek. Zongoraverseny. 14.30: Cigányzene. 15.40: Hírek, étvend. 17.15: Diákféltára. 17.45: Hírek. 18 Jazz zene. 19.15: Ének. 19.45: Felolvasás. 20.15: Székely művészet közvetítése Gyórból. 21.15: Hírek, cigányzene. 22.30: Zenekar. 23.50: Bál közvetítés. 24.30: Hanglemezek. 1.05: Hírek.

Budapest II. 20.15: Német nyelvtanítás. 20.45: Előadás, lemezek. 22.30: Hírek.

A KÖSZVÉNYES EMBER

Tízparancsolata:

- 1 Addig egyél, amíg éhes vagy és ne tovább.
- 2 Ne feledkezz meg arról, hogy a májad kényes jószág, és minden rendkívüli igénybevétel károsítja, megakadályozza abban, hogy a húgysav és az oxálsavat kellőképpen felszívja, azokkal a többi mérgekkel együtt, amelyek könnyen tönkrészik szervezetet.
- 3 Tudd meg, hogy veséidnek nehéz munkát kell végezniük ahhoz, hogy kiválasszák a sok mérget, melyet szervezet jelenős mennyiségben gyárt és ezért ne terheld veséidet fölösleges munkával.
- 4 Zöldségfélék (saláta, gyümölcs) és különösen a gyümölcskura nagyon ajánlatos, mert alaposan megtisztítja a szervezetet.
- 5 A husevés nem tilos, azonban fogyasszál lehetőleg könnyű hústírákat és nem túl fiatalon.
- 6 Reggel és este végezzél légzőgyakorlatokat.
- 7 Ne mulasd el soha az alkalmat arra, hogy a szabadlevegőn tornagyakorlatokat, sétákat, kerékpározást, vadászatot, uszást, csónakázást, hegymászást, vagy bármilyen más sportot üzzél.
- 8 Mindaz, ami élénkíti a bőr működését, így például a bedörzsölés hozzásegíti a szervezet ahhoz, hogy megszabaduljon azokról a mérgektől, amelyeket májad nem tud ki választani, vagy veséd nem tud kellő formában eltávolítani.
- 9 Ne feledkezz meg arról, hogy gyermekeid is — mint jó magad — köszvényesek lesznek és ezért tanítsd meg őket a higiénia helyes szabályaira.
- 10 Hogy egészségedet megőrizd, végezzél rendszeres Urodonal-kurát, mert ezek megtisztítják véredet, kitakarítják veséidet és májadat, fertőtlenítik epéidet és a vizeleti utakat és megakadályozzák a véretek telítődését.

Dr. J. G. GUIGNOT

Ha egy hármast
üveget vásárol meg-
takarítja 4 kls
üveg árának 23
százalékát.

Az URODONAL-t a
Munkásbiztosító és
Betegsegélyzőpénz-
tár (Casa Centrală
a Asigurarilor Socia-
le) orvosi-kara is
rendeli.

Kapható gyógyszerárakban
és drogériákban.

CHATELAIN-gyártmány Használja teljes bizalommal.

URODONAL
megóvja az
egészséget

Tizenhárom vádlottat halálra, Radeket, Sokolnikovot és Arnoldot tiz-tiz évi börtönre ítélték

Ítélet indokolása szerint a vádlottak vissza akarták állítani a kapitalizmust Szovjet-Oroszországban

A francia és angol sajtó felháborodással kommentálja az ítéletet

MOSZKVA, január 30. (Rador.) A párhuzamos centrum perének tegnapi utolsó tárgyalási napján az utolsó szó jogán a vádlottak szólaltak fel, majd a bíróság ítélethozatalra vonult vissza. Az ítéletet a késő éjszakai órákban — mint a Tass jelenti — hozták meg és azonnal ki is hirdették. Az ítélet szerint Piatakov, Serebriakov, Muralov, Lichitz, Drobnis, Boguslawski, Kniazev, Rataicek, Narkin, Sestov, Turok, Gras és Pusin vádlottakat halálra, Radek, Sokolnikov és Arnold vádlottakat 10—10 évi börtönre, Stroilov vádlottat 8 évi börtönre ítélték.

Az ítélet indokolása

Moszkvai jelentés szerint a Trockij-per vádlottai ellen hozott ítélet indokolásai emlékeztet a vádlottak szubverzív tevékenységére, akik Trockijtól, a nép ellenségétől kapott utasítások alapján összeesküvést készítettek elő a szovjetunió ellen a kapitalizmus és a polgári rendnek kémkedés, terrorizmus, és szabotázs útján való helyreállítása érdekében.

A vádlottak aláaknázták a szovjetunió gazdasági és katonai hatalmát és egy elleme indítandó katonai támadásnak nyújtottak segítséget. Ennek érdekében a vádlottak megegyeztek két idegen hatalommal, Németországgal és Japánnal.

Az indokolás ezután idézi a törvénypergrafusokat, amelyek alapján az ítéletet hozták. A halálraítélteknek joguk van felbuzdíni a szovjetek központi végrehajtó bizottságához. Ha 72 órán belül nem kapnak kedvező választ, kivégzik őket.

Az ítélet függeléké szerint Trockij és fia, Sedov, akiket 1929-ben kiutasítottak az unió területéről, elvesztették összes polgári jogaikat, mert bebizonyosodott, hogy ők irányították a szovjetellenes centrum tevékenységét, ami világosan kitűnik Piatakov, Radek, Cestov és Muralov vádlottak vallomásaiból. Ha őket szovjetterületen találják, azonnal a legfőbb bíróság elé állítják.

Az utolsó tárgyalási nap

Moszkvából Párizsba érkezett táviratok a „párhuzamos centrum” perének tárgyalásáról a következőket tartalmazzák:

A néptörvényszék utolsó tárgyalási napja, amely után az ítélet kihirdetésének kellett következnie, nyomott hangulatban zajlott le. A hallgatóság sorában a diplomáciai testület és a külföldi nagy lapok tudósítói foglaltak nagy számban helyet. Miközben a tárgyalás megkezdődött,

Moszkva uccáin a munkások tüntetést rendeztek az árulók ellen.

A vádlottakat egymásután vezették be a tárgyalóterembe és a jogszokások értelmében mindegyik felszólalhatott az utolsó szó jogán.

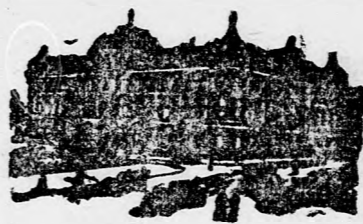
Mind a tizenhét vádlott kivétel nélkül elismerte beismerő vallomását, amit a tárgyalás folyamán tett. Egyedül Murahov vallotta azt, hogy megverték a börtönben, de nem ismert el semmit, amíg a társai mindent be nem vallottak.

Radek, a per fővádlottja, hosszú emlékiratot olvas fel, amelyben a trockijisták és a szovjetoroszországi ellenforradalmárok közötti kapcsolatokról beszél. Kijelentette azután, hogy miután Trockij eddigi kísérletei nem sikerültek, most Németország segítségével fogja megpróbálni a szovjetrendszer megdöntését. Nem remélünk kiméletet, de mégis kérünk — fejtezte be beszédét Radek.

A néptörvényszék tizenegy bírása a késő éjjeli órákban vonult vissza ítélethozatalra.

A francia és az angol sajtó az ítéletről

Párizsi jelentés szerint a francia sajtó felháborodottan kommentálja a moszkvai ítéletet. Egyidejűleg az angol lapok is igen szigorú kritikában részesítik a moszkvai verdiktet. A Daily Telegraph szerint az ítélet nyilvánvalóan ellentmond minden igazságos érzésnek. Nem lehet ebben az esetben komoly perről beszélni és a legbetegesebb képzelet sem adhat helyet a vádlottak által bevallott vádaknak. A Daily Express szerint ez a per szégyene a szovjet-államnak. A News-Chronicle megállapítja, hogy Lenin munkatársai közül rövidesen már csak Sztalin és Trockij maradnak életben.

Ha Bucurestibe jön Szálljon meg a GRAND HOTEL „LAFAYETTE”-ben

Nyugateurópai kényelemmel berendezett szállodánk a főváros szívében fekszik. Disztigvált, tiszta, csendes. Elsőrangú iskolázott személyzet.

Ultramodern szobák a lehető legalacsonyabb árakkal. BUCURESTI, I. Calea Victoriei 11. Telefon: 3-34-10.

majd az egyház szociális hivatására ki beszéd nagy hatást váltott ki a hallgatók között.

Hangsúlyozta, egyházi programja az, hogy lelki fegyverekkel szerelje fel a hívek seregét, hogy ellent tudjanak állani minden kísértésnek. A mélyenjáró püspök Vásárhelyi János püspök beiktatása után a királyhágióntuli ref egyházkerület részéről Sulyok István püspök és Thury Kálmán főgondnok üdvözölték a püspököt.

Apadni kezd az Ohio vize

Az Ohio árterületén megkezdtek a tisztogatási munkálatokat. A Missisipi völgyéből tömegesen menekül a lakosság

Newyork, január 30. (Rador.) A Missisipi gátjainak megerősítésén tegnap több, mint 100 ezer ember munkálkodott. Lehetségesnek tartják, hogy a megerősített gátak által el lehet háritani az újabb katasztrófát.

Dacára azonban a kormány biztosítékainak, hogy a gátak ellenállnak, a Missisipi

pi völgyéből tömegesen menekül a lakosság a hegyvidék felé. Eddig kb. 125 ezer ember hagyta el lakhelyét.

Újabb newyorki jelentés szerint az Ohio vize apadnak, úgyhogy azokon a területeken, ahol az ár pusztított, már meg is kezdték a tisztogatási munkálatokat.

Akinek sok a pénze

szívesen issza, mert jó és egészséges, aki pedig takarékoskodni akar azért, mert nagyon olcsó. De mindannyian szívesen isszák. A jómóduak egészséges voltát, a szegényebbek olcsóságát, pompás ízét és tápláló erejét kedvelik. Az olcsó és izletes

Kathreiner és Franck éppen a mai nekéz időkbek ajánlatos!

Bucurestiben tiz középiskolát bezártak a spanyol náthaláz elharapozása miatt

A fővárosban könnyebb lefolyású a járvány. A Banca Nationala hétfőn és kedden nem tart hivatalos órákat a helyiségek fertőtlenítése miatt

Bucuresti, január 30. (Az Uj Kelet tud.) Az európaszerte dühöngő spanyolnátha-járvány néhány héttel ezelőtt Bucurestiben is felkötötte fejét. Már napok óta az iskolákban számos megbetegedés történt és bár a járvány okozta megbetegedések számát az orvosi hivatalok nem közölték, rendkívül nagy a háthában megbetegedettek száma. Pénteken ért el a járvány olyan mértéket, hogy a fővárosi orvosi hivatal tiz középiskola bezárását jelentette.

Dr. C. Tanasescu, a főváros tisztiorvosa, kijelentette a lapok munkatársainak, hogy a járvány az ország minden részén rendkívül gyorsasággal terjed. Az eddigi megbetegedések nem mutatnak arra, hogy a romániai járvány az angliaihoz hasonlóan súlyos méretű lesz. A romániai náthaláz nagyon enyhe lefolyású és halálos esetet még nem jelentettek. A Cantacuzino bakteriológiai intézetben most folytatják a vizsgálatot annak megállapítására, hogy a járvány milyen súlyos megbetegedésekhez vezethet.

Hogy milyen nagy számu megbetegedés történt, azt igazolja, hogy tiz középiskolában 20—40 százalékra csökkent az iskolalátogató diákok száma. Ezeket az iskolákat pénteken tiz napra bezárták. Amennyiben az orvosi hivatal a többi iskolákból

is hasonló információkat kap, úgy azokat is kénytelen lesz bezárni. Tanasescu a fővárosi közönség figyelmébe ajánlotta, hogy megfelelő higiéniai elővigyázatossággal éljenek. A mozik és színházak tulajdonosait büntetések terhe mellett kötelezi a főorvosi hivatal, hogy terméiket dezinficiálják. A súlyosabb betegeket kórházakban izolálni fogják. A lakosságnak annál is inkább vigyáznia kell a megbetegedésekre, mert a náthaláz súlyos komplikációkat idézhet elő és halálos arányszáma az összes betegségek közül a legnagyobb lehet.

A fontosabb közintézményeknél a járványra való tekintettel fertőtlenítés miatt szünetel a munka. A Banca Nationala helyiségeit hétfőn és kedden fertőtlenítik és ezalatt a hivatalos munka szünetel.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Sz. P., Satumare. Előbbi levelét is megkaptuk. Szíveskedjék még pár napig türelemmel lenni.

Uránia Mozcó **Uránia Mozcó**

CHARLIE CHAN
világhírű detektív izgalmas filmje:

Kisértelek háza
írószerepben: Warner Oland

Vásárhelyi János református püspököt ünnepélyesen beiktatják hivatali méltóságába

Cluj, január 30. A református egyházkerület ünnepi hangulatban ült összeszombat délelőtt gr. Teleki Arthur rangidős főgondnok elnökletével, hogy a hagyományos formások között beiktassa méltóságába Vásárhelyi János református püspököt. A református teológia disztermet zsufozásig megtöltötték az egyházkerületi képviselőtestület tagjai és az érdeklődő közönség. Az elnöki emelvényen a rangidős főgondnok mellett Vásárhelyi

János püspök, gr. Bánffy Miklós, gr. Bethlen Bálint, gr. Bethlen György és dr. Bene Ferenc foglaltak helyet.

Tiz órakor Vásárhelyi János püspök imája nyitotta meg az ülést, utána üdvözlő táviratot küldtek Ófelségének, Tatarescu miniszterelnöknek és Iamandinak. Néhány hivatalos aktus után Vásárhelyi János kezdett bele nagy érdeklődéssel várt programbeszédébe. A püspök esküje letételéről és a királyi megerősítéséről beszélt,

neul-Mr.re)
ja nektink:
Önöket ma,
omtól meg-
or a világ-
grendeltem.
ma már a
n, teljesen
os gyomor-
át valóság-
már telje-
am és igaz
védő embe-

mentár!
g minden
ban, vagy
lej utánvét
ban, Bucu-

aiveggyár-
vonatközö
őrehaladott
új készit-
ban, Bucu-

dei építke-
ó lejre m-
munkála-
Az egye-
gial intezet
az ory, fül,
börgyógyá-
teremmel.
további 10
ső berende-
millió lejre
Grigorescu
nykórházat
attal.

anszilvânia
restiből je-
ma ültés
értekezle-
cicov mi-
vezérgaz-
opescu tá-
is. Elhatá-
g befejezik
—Babadag,
és Buzáa
ek is vita
amelyen
ták, hogy
megnyitá-

rek. 11.50:
50: Dinciu
kar. 19.10:
ek. 20.25:
trauss ope-

yházi ének,
entisztelet.
ka. — 15:
csadó. —
18.10: Ma-
40: Szalon-
bból. 22.15:

0: Előadás.

osi tanács-
emezek. —
ar. Hírek.
verseny. —
gordonka
3.45: Hírek

ek. étrend.
05: Hegedű
ongoraver-
ek, étrend.
Jazz zene.
15: Székely
15: Hírek,
Báli köz-
Hírek.
elvolttatás,
ek.

SPORT

A szárnyaszegett román asztaliteniszcsapat elindult a világbajnokságra

Milyen esélyekre számíthat Románia az asztaliteniszvilágbajnokságon?

Cluj, január 30. (Az Uj Kelet tud.) Szitáló esőben, kisszámú csoport várja a cluji állomáson az Oradea felé induló déli személyvonatot. A nem túlságosan barátságos idő rányomja bélyegét a perronon várakozó kis sportkülönményre, amely az asztaliteniszvilágbajnokságra induló clujiakat foglalja magában. Paneth, Krebs, dr Nagy Gabriella és a közben Bucurestiben letelepedett Erős Géza alkotják a csoportot, akik Cluj sporthegemóniáját fogják a badeni világbajnokságon hirdetni. A cluji különítmény Aradra utazik, ahol találkozik a bucaresti csoporttal. Schapira, Angelica Adelstein és a lemondott Morariu helyébe ki-nevezett Vasilescu csapatkapitány, valamint Binder szövetségi alelnök alkotják a bucaresti csoportot. A két csoport Aradról együtt indul Badenbe, hogy a román színeket az asztaliteniszvilágbajnokságon képviselje.

Milyen esélyekre számíthat Románia az asztaliteniszvilágbajnokságon?

Már előjárdában leszögezhetjük, hogy a tavaly elért siker (második hely!) megismétlését várni: több mint optimizmus. Ennek pedig két oka van. Először is a román válogatott csapatból az ország legjobb asztaliteniszzeje maradt ki Vladone személyében, aki eddig még nem tisztázott körülmények miatt lemondott a válogatott csapatban való részvételről. Kimaradása érzékenyen érinti a román asztaliteniszválogatottat! A másik ok: tavaly két hetes csoportba besztva 14 nemzet indult a csapatvilágbajnokságra, Románia a maga csoportjában tehát hat mérkőzést játszott, ebből ötöt megnyert és a döntőre kvalifikálta magát. Ezidén egészen más a helyzet. A csapatvilágbajnokságra ugyancsak 13 nemzet nevezett, azonban a világbajnokságot körmérkőzés keretében bonyolítják le. Romániának ezúttal 12 nemzettel kell megküzdenie.

Kétszer olyan nagy teljesítmény vár tehát az idei világbajnokságon Romániára ugyanakkor, amikor a csapat jóval gyengébb, mint tavaly Prágában volt. Paneth és Erős személyében van ugyan két elsőklasszisú játékos a csapatban, de sem Schapira, sem Krebs — bármennyire is ambiciózusak — nem pótolhatják Vladone kipróbált rutinját. Végül tekintetbe kell venni azt is, hogy a csapat szelleme sem kifogástalan. A csapat összehangoltság körül zavarok, a játékosok között dülő egyenlenségek, de a sajtó-polémia is sokat ártottak a világbajnokságra készülő játékosok szemlének.

Fentieket figyelembe véve, de különös tekintettel a tavaly elért eredményekre (Litvánia 5:2, Magyarország 5:0, Franciaország 5:1, Lengyelország 0:5 és a döntőben Ausztria 4:5) a legjobb eset is az lehet, ha a román csapat 5-6 győzelmet szerez és ennek megfelelően hatodik-hetedik lehet a csapatvilágbajnokságban. Győzelmet várunk Litvánia, Egyiptom, Anglia, Németország és Belgium ellen. Vereségre számíthatunk: Lengyelországtól, Csehszlovákiától, Magyarországtól, Amerikától és Ausztriától. Nyílt küzdelmet ígér a joguszlav-román és a francia-román mérkőzés.

A női csapatversenyben Románia most indul elsősorban, tegyük hozzá — nem sok eséllyel. Adelstein Angelica nagy tehetség, rutinja is van, de még kiforratlan. Feltételezhető azonban, hogy néhány „nagyot” megver. Dr Nagy Gabriella nélkülözi a nagy versenyek izgalmához szükséges rutint, de ezt Badenben megszerezheti. A Davis-cup rendszerű női csapatban bármely nemzet elleni győzelem nagyrészt lenne.

A férfi- és női egyéni, valamint páros-számokban még nem ismerjük részleteiben a román játékosok sorsolását, így jóslásokba nem is bocsátkozhatunk.

Aranyserleg a férficsapat asztaliteniszvilágbajnokság első díja. Bécsből jelentik: A badeni asztalitenisz VE-re annyi nevezés érkezett, hogy a versenyt valószínűleg egy nappal meg kell hosszabbítani. Starhemberg herceg, az osztrák sport fővezére remek aranyserleget adományozott a rendezőségnek. A serleget a férficsapatvilágbajnokság győztese nyeri. Kinsky herceg is adott két hatalmas ezüstserleget. Az összes díjakat kiállították egy badeni ékszerészüzlet kirakátságában s most állandóan nagy tömeg bámulja. Az angol asztalokat kipróbálták: kifogástalanok. Érdekes újítás: Badenben „hangtala-

nul” fognak számolni a mérkőzéseken. A külföldiek közül sokan úgysem tudnak németül, ezért új rendszerű, félkör alakú számológépek mutatják majd a mérkőzések állását.

— A Timick—Eissenbeisser párt benevezte a korcsolyázó szövetség a prágai páros műkorcsolyázó Európa-bajnokságra, melyet eredetileg Amszterdamban rendeztek volna meg, de a hollandusok lemondották. A bucaresti pár ilyenformán választás előtt áll, hogy február hetedikén Brasovban Románia párosbajnokságán indul-e vagy Prágában.

JAHN—CIUC 1:0

Cernauti, január 30. A nemzeti jégchokibajnokságban tegnap a Jahn 1:0 (0:0, 1:0, 0:0) arányban győzött a CS Ciuc csapata ellen, mely után a bajnokság állása a következőképpen módosult:

1. Dragos Voda	6	5	—	1	14	6	10
2. Jahn	8	4	1	3	9	10	9
3. Telefon Club	5	3	1	1	11	4	7
4. Bragadiru	3	2	—	1	4	3	4
5. Universitatea	7	1	—	6	7	16	2
6. CS Ciuc	5	1	—	4	3	9	2

Krefeldben (Németország) új zsidó sportegyesület alakult. Az egyesület neve: Mak-kabi. Elnöke Julius Keller. A megalakult zsidó sportegyesület, amelyet a Világszövetség felvett tagjai sorába, a következő sportágakban kezdte meg működését: torna, férfiak, hölgyek és gyermekek részére, könnyűatlétika, dzsui-dzsicu, vivás, asztalitenisz, szertorna. Az egyesület kitűnő sportedzőkről gondoskodott.

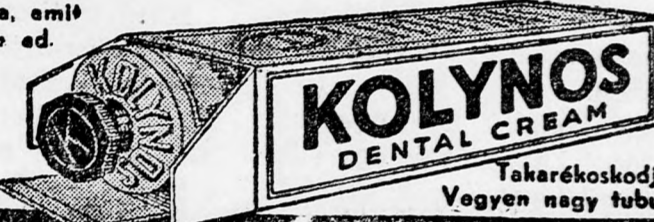
Tegye mosolyát ragyogóvá KOLYNOS által

Adja vissza megsárgult, szintelen fogainak TERMÉSZETES FEHÉRSÉGÜKET

Az antiszeptikus fogkrém, amely ezokat ismét vonzóvá teszi

Ne engedje, hogy sárga, szintelen fogak hársan befolyásolják társadalmi érintkezéseiben és üzleti sikereit. Kövesse embertársai millióinak példáját. Használjon fogaihoz Kolynos, az antiszeptikus fogkrémet, amelyet fogorvosok kiválóan megbecsülnek — Világszerte híressé vált azért, hogy a fogaknak ragyogó lehelését.

Önök is lehet az a csábító mosolya, amit Kolynos ad.

Takarékoskodjék! Vegyen nagy tubust!

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej. vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Állás-resholnok 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelleg levelet csak úgy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Melyik biztos egzisztenciájú izr. uriember, 40-55 éves korig venne feleségül csinos 35 éves gyermektelen izr. özvegy uriaszonyt, ki neki jó felesége, esetleg gyermekeinek szerető anyja lenne. Hozománya 150.000 lej készpénz, két szoba konyha berendezés. Jelige: „En is árva voltam”.

Keresek 6 éves kislányomhoz románul, németül beszélő intelligens fiatal lányt. Fényképes ajánlatokat kér Hedvig műmalom, Targumures.

Cipőkereskedősegéd, csakis önálló, ügyes eladó, perfekt román március 1-re felvétetik, szombat megtartásával. Grünfeld Satu-Mare.

Könyvelésben és adminisztrációban jártas

fiatal, agilis tisztviselő

azonnali belépésre kerestetik. Ajánlatok az eddigi működés feltüntetésével „Energikus” jelige alatt a kiadóba küldendők.

Armatura-gyár, saját fémöntődével, transzilvániai városban oly tökélenküllő közreműködő társat keres, ki elsőrangú technikai szakember, erélyes fellépésű és a technikai vezetést önállóan ellátni tudja. Ajánlatok fényképpel és eddigi működési bizonyítvány nyal jelölve e lap kiadóhivatalához küldendők „Jérvó” jeligére.

Egy harmadik elemista fiugyermek mellé, német nyelvtudással, esetleg zongoradással nevelőnőt keresünk, március 1-re. Ajánlatokat kérjük „Parc” szanatórium Cluj, Str. Bail 51. szám alá küldeni.

Eladó Str. Grula 28. alatti házastelek. Értekezni Str. I. Maniu 5. Irodalgazgatónál.

..Keresek önhibáján kívül elvált, intelligens, modern, vallásos unokahugom részére, kinek szép, berendezett lakása van 45-55 éves, egzisztenciával rendelkező úriembert. Csakis komoly és teljes címmel ellátott ajánlatot kerek „Jóleku jeligére” a kiadóba.

Gőzfűtéses szobák szigoruan kóser ellátással Budapest, And.assy ut 21. III. 7. Dr. Demeternél kaphatók.

300 művészeti olajfestményt, pasztelt és aquarellt helyszűke miatt minden elfogadható árban kiárusítunk! „Pax” Cluj, Cal. Victoriei 6.

Aki jól bevált legújabb rendszerű levélbéli könyvviteli kurzuson részt óhajt venni és az egyszerű, valamint a mindenütt bevezetett kettős könyvvezetést elsajátítani kívánja, minden előképzettség nélkül is szakképzett mérlegképes könyvelővé képezheti ki magát. A kurzus, mely 24 oktatási levélből áll, kiváságra 8 vagy 12 hónapig tart és az utolsó levél által megejtendő vizsgával végződik, míg a kiképzés kétszer, illetve háromszor havonta megjelenő román, magyar és németnyelvű levelek útján tetszészerinti nyelven történik. Részvételi díj 1200 lej, mely összeg 100 vagy 150 lejes havi részletekben minden 2, illetve 3 levél vétele után fizetendő. Részvételnél óhajtok forduljanak „Reich (F. jelige) Oradea, Str. Carol Rimmer 17. címre.”

Állandó olcsó társasutazás Bucurestibe és vissza

Indulás minden hétfőn este 8.25, visszaindulás Bucurestiből csütörtökön este 10.10.

III. OSZTALY TOUR-RETOUR LEI 650 lej, II. OSZTALY 980 lej.

Utazásaink gyorsvonattal külön Pullmann-kocsiban történnek.

Jegyek válthatók „CENTROPA” utazási vállalat képviselője „AGIMEX” AGENTURA Cluj, Piața Unirii 3. Telefon: 2-29.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

ROMAN OPERA MUSORA

Vasárnap, január 31 (este): Vigózevy. Hétfő, február 1: Horia. Szerda, február 3: A bucaresti Comedia Színház turnéja. (Leny Caler). Péntek, február 5: Az eladott menyasszony. Szombat, február 6: Piros rózsák. (Iskolai matiné.)

ROYAL MOZGÓ MUSORA

Ma, vasárnap utoljára két filmremek egy helyért: I. Fehér éjszakák. Világhírű szovjetfilm. Dostojevski regénye után. Magyar felirattal. II. Colorado főnöke. Cow-boy filmszláger.

Vasárnap délelőtt 11.20 órakor olcsó matiné-előadás.

Hétfőtől: Bosnyákok. (Vértések). A legelső film a bosnyákok küzdelmes életéből. Izgalmas, érdekes, lebilincselő. Főszerepekben: Brigitte Horney és Willy Eichberger.

EDISON MOZGÓ MUSORA

Csodaműsor: I. Stan és Bran skótok. Nevét orkán. Román és magyar felirattal. II. Tarzan bosszúja. Ken Maynard-dal. III. Brasovi majális.

Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné. Köz-kívánatra: Nyomorultak. Harry Baurral. Ez alkalommal Clujon utoljára.

Hétfőtől parádés műsor: I. Baskircseff Mária. Darvas Lili, Járay János, Szóke Szakáll. II. A vágy. (Vigyázz, ha jön a szerelem). Jean Harlow, William Powell. Mindkét filmben román és magyar feliratok vannak. Helyárak: 10 és 15 lej. Kezdet: 3, 6 és 9 órakor.

Gyógyszerész, Gyógyszerész

Bucurestiben egy drogéria-gyógyszertár és laboratórium birtokában, jól szituálva, szimpatikus, szőke, jó zsidó családból, házasságot kíván intellektuellel, gyógyszerész 40-42 éves előnyben. Válaszok címzendők: Cásuta Postalá No 304, Bucuresti

(14)

LOBAGOLA

EGY NÉGER ZSIDÓ ÖNÉLETRAJZA

XIII. FEJEZET

NEVELÉS ES KINZÁS

A szüzesség doboza. A szüzesség álarca. Különleges nevelés. Hazug vád. Rendkívüli tanácsülés. A bizonyíték. Elégetést követelnek. Krokodiluskönyvek. Gumát megverik. Orohoz folyamodnak.

Annyi bizonyos, hogy apámat inkább az foglalkoztatta, hogy nekem feleségeket szeressen, mint az, hogy megbüntessen. Megkérdezte a házasságkövetítőt, döntse el, hogy alkalmas vagyok-e házasságra. A lányok apja ugyanígy járt el. A lányok közül, akiket feleségül kellett vennem, egy se szerettem Gumát és nem akarták vele együtt a próbát kiállani.

Rendes körülmények között hazámban mi, fiúk, egyáltalában nem hordunk ruhát. Oly meztelenül járunk-kelünk, ahogy születünk. De a házassági próba alkalmából egy szüzességi dobozt kötnek elől ránk, amelyet a csipőnk körül erősítenek meg. A fétis-hit azt vallja, hogy az ilyen doboz lecsökkenti a vágyat. Fétis-szokáshoz híven álarcot is kellett viselnem. Ezt „szüzességi álarc”-nak hívják, teljesen eltakarja a fejet, csak az orr és a szem számára van nyílás rajta. A vadonnövényű tráva-füvből fonják. Örögi külsőt adott nekem és mialatt hordtam, senki sem akart szóbaállni velem. A lányoknak, akiket feleségül kellett vennem, szintén hordaniuk kellett a szüzességi álarcot, csak hogy a lányok ne fedte be annyira a fejet, mint az enyém. A szüzességi doboz rájuk is kötelező volt. Így kellett járnom tizenkét hónapig és ezalatt sok időt kellett együtt töltenem házasságkövetítőmmel és a kiszemelt lányok házasságkövetítőivel. A házasságkövetítő lehet férfi is, nő is, aszerint, amint ez az apa akarja. Az én anyám már meghalt, Gumáé is, de a másik öt lány anyja élt és azon szorgoskodott, hogy megmagyarázza lányának, hogy voltaképpen mi is a házasság. Guma atyja sokat foglalkozott velem, ugyancsak az én apám is.

Házasságkövetítőink hetenként kétszer kivittek engem a faluból három hónapra át, mindenféle gyakorlatot végeztek velem, majd megmasszíroztak. Azután tetőtől-talpig bekentek olajjal. Ezen mesterkedések után egy kunyhóba vezettek, amelyet erre a célra építettek és a falon át megfigyelték. Azután hirtelen hideg víz ömlött rám és az izgalom helyett teljesen kimerültem. Ujra rám adták az álarcot, rám erősítették a dobozt, bekötötték a szememet és kivertek az erdőből, ahol ezek a gyakorlatok folytak. A faluig kísérték és ott szabadon engedtek. Előre sose tudtam, hogy mi történik velem ezeknél a gyakorlatoknál. Várnom kellett, hogy mi is történik majd, annyi bizonyos, hogy mindig újabb és újabb meglepetések értek. Mielőtt megnősül, minden fiú átesik ugyanazt az eljáráson, de erről senki sohasem beszél.

Majd elérkezett a fogadalom ideje. Ezen a napon a lányokat sorba állították a házasságkövetítők és fiatal fiúk egy bennszüött dalt énekeltek. Mint minden bennszüött dal, ez is ismétlődik és újra ismétlődik, ugyanazokat a szavakat éneklük újra meg újra.

A lányok csak nézték, figyelték és hallgatták, és mikor az ének végetért, mind-egyik lányt külön-külön elvezette az egyik öregasszony. Az öregasszony mind-egyiknek megparancsolta, hogy tédeljen le az erre az alkalomra készített „phallus-béivány” előtt, azután mind egy házassági énekbe kezdett. Nyelvünkön ez így hangzik: „Ah-gu-ru-ma, guru-ma, ah-gu-ru-ma, yay-gaga-hogja, yay-gaga-hogja, yay-gaga-guru-ma.” A lányok erre az énekre órák hosszat táncoltak, míg én ülve figyeltem mindenre. Atyám a phallust diadaljelként hazavitte.

Még ezelőtt bátyám bevádolt engem és azt mondta, hogy egy fiú látott engem Gumával barangolni az őserdőben és hogy nem volt rajtunk a szüzességi doboz. Azt mondta, hogy a fiú elmesélte ezt neki és hogy igazat mondott, azt azzal bizonyította, hogy megesküdött apja szakállára. Ezt az esküt esküszik fiuk az én hazámban, ha azt akarják, hogy különösen higgyenek nekik. A fiú ter-

mészetesen hazudott, de amiért megint a saját bátyám vádolt meg, nekem kellett bizonyítanom, hogy hazudott. Ez nagyon nehéz feladat volt, de mégis megtettem. Ha ezt elmulasztom, akkor engem is és Gumát is megcsönkítették volna.

Atyámnak és az öreg főnöknek, O-lau-va-li-nak megparancsolták, hogy vezessenek

minket egy rendkívüli tanács elé. A dolog nagyon meglepett engem, mert fogalmam sem volt róla, hogy miről lehet szó és mikor megkérdeztem apámat, ő így felelt:

— A te új eszméd ségységet hoznak a fejre, még meglakolsz a sok ördögösségért.

Se ő, se az öreg főnök, O-lau-va-li nem tudta, hogy ki vádolta meg Gumát és engem. A tanács házasságkövetítőinkből és a fő boszorkány-orvosból alakult meg. Ez utóbbi volt az elnök. Gumát és engem is a tanács elé vezettek. Mi apánkkal ültünk szemben, de nem mertünk egymásra nézni. Csak ültünk; fejünkön az álarc. Ó! mennyire szerettem volna Gumával beszélni és megkérdezni tőle, hogy voltaképpen miről is van szó.

Egy szál tollal ledönthetted volna szegény öreg apámat, amikor meglátta, hogy megint az édes bátyám az, aki a tanács előtt megvádolt engem. Bátyám mindenkit a szokásos módon köszöntött, azután a varázsló orvos egy dalt énekelte, amellyel buzdítani akarta a szellemeket, hogy tisztítsák meg a vádló nyelvét, hogy az minél tökéletesebb igazságot beszéljen. Az én valódi vádlóm az a fiú volt, de egy fiúnak sem áll jogában egy másik fiút bevádolni a tanács előtt, hanem az esetet mindig el kell mondania egy felnőttnek és ha a felnőtt igaznak és szavahetőnek tartja a fiút, emelhet vádat. Mintha villám sújtott volna mindenkit, úgy hatott a jelenlévőkre, hogy az én édes bátyám vádolt engemet.

Ha valaki vádat emel valaki ellen a tanács előtt, nem tér rögtön a tárgyra, előbb hosszu beszédet mond, egy sereg hazal közmondást ismételt és mond újra meg újra és csak azután tér a dolgok velejére. Így tett bátyám is.

— A gazella mindig menekülőfélben van! — kezdte — (és mindenki ismételte azt, amit ő mondott). A kigyó lassu — folytatta — és én nem ismerem állatot, amely elhagyná a gazellát, se csuszó-mászót, amely bolonddá tarthatná a kigyót. Halottatok már olyan elefántról, amely úgy esik a vízbe, hogy ne hallatszanék loccsanás? Bizonyos vagyok benne, hogy egy gyík is tudja, hogy a majom nem válhat zebbrává. A bivalyok kemény koponyájuk és bizony, kemény koponyája van az én apám fiának is. Meggyőződésem az, hogy engedelmesebben kell törvényeinknek, mert különben sosem volna rend és jóviselkedés az országban. De hogyan gyógyíthatunk meg egy sebet, mielőtt az nem lett betegebb? Amikor a gonosz szellem azt tanácsolta apám fiának, hogy szegje meg fogadalmát, ő úgy is cselekedett és ezért bünhődnie kell. Valaki, akit mindnyájan ismerünk és a kinek atyja gyönyörű

lányokat adott feleségül, szentül megfogadta, hogy megőrjíti a mi jó és szent törvényeinket, nem szentségteleníti azokat meg. Ez a valaki éber szemmel olyan cselekedetet látott, amelytől felforr apánk vére. Egy nőnemű lény nem tehet mást, minthogy aláveti magát annak, akit szeret, ezért úgy gondoltam, hogy Gumában is gonosz szellem lakozik. Azt mondom tehát, hogy apám fia büns és megérdemli a tüzbüntetést, mert különben a rossz szellemek családonkon állanak bosszút. Tüzzre velük! Egessétek el Bata Kindait és Gumát! Egessétek el!

A vér megfagyott bennem, mert jól tudtam, hogy se Guma, se én nem követtünk el semmi rosszat. Szegény lány! Még most is magam előtt látom, amint ott ül csodálkozó barna szemével, amelyhez hasonló szemre a mi népünk lányai között senkinek sem volt. Guma sirt, mert tudta, hogy minden ellene szóló vád hazug, gonosz, sőt hazugság! Az egész tanács felállott, felemelte kezét és a boszorkány-orvos hangosan kiáltotta:

— Gyermekeitek atyjai! Szolgáltassátok őket ki próbatételre! Ennek így kell történnie!

Öreg főnök, O-lau-va-li és apám felugrott ültéből, hogy tiltakozzék, mert mind a kettő tudta, hogy mit jelent a tanácsnak ez a viselkedése. A boszorkány-orvos megkérdezte atyámtól és O-lau-va-li-tól:

— Láttatok már olyan vádlottat, aki igazat vall?

Ezeket az embereket egy kezdetleges és tudatlan nép pogány vallása irányította és atyáinknak bele kellett nyugodniok a határozatba, amely végleges volt.

Gumát és engem hazavitték és egy úgynevezett harmadfokú vallatásnak vetettek

A szívfájdalmak,

amelyek a balkezébe is lezuhodnak, az angina pectorisnak jellegzetes tünetei, az érlelmeszesedés kétségbevonhatatlan jelenségei. A fájdalom elviselhetetlenek és lélekvételnél folyton erősödnek.

Az egyedüli gyógyszer, amely érlelmeszesedés ellen a legjobb gyógyító hatással van, a Dr Mladejowsky tanár fele SKLEROL-SYRUP.

Rögtön a kura megkezdésekor 5 üveg elfogyasztása után enyhülnek az angina fájdalmak és a kura végével a tünetek egész sora megszűnik, mint fulladás, szédülés, álmatlanság, gyomorzarvarok, stb.

A Prof. Mladejowsky-féle Sklerolsyrupnak — hála összetételének — csodás hatása van, miután feloldja a savakat, eltávolítja azokat, miáltal visszaadja a véredényeknek kellő rugalmasságukat, amely a jó vérkeringéshez szükséges.

Amint látható, a Sklerolsyrup az érlelmeszesedés főokát küszöböli ki.

Cukorbetegség „D” jelzésű Sklerolsyrupot vegyenek, amely cukor nélkül készült.

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

alá, hogy valljuk be bűnünket. Szerencsések és boldogok lehetünk, mert saját apánk vallott, előtte tettük a próbatételt és nem az örögi varázsló-orvosok előtt. Ha miénkhez hasonló ügyet a varázslók vagy boszorkány-orvos vizsgál ki, a szegény vádlottnak nem igen áll módjában, hogy még élve sokat vallhasson. Tudom, hogy apám sajnált engem, de ezt nem volt szabad mu-

tatnia. Ha megkönnyez engem, ha sir, azt sohasem bocsátják meg neki, mert egy férfi sosem lehet olyan gyenge, hogy sirva fakadjon. Ha sirni akar, sirjanak helyette az asszonyok. És így apám kemény és kegyetlen volt velem szemben, hogy ne mutassa gyengeségét, de tudom, hogy szíve minden ütemnél majdnem megszakadt.

Apám megparancsolta minden asszonynak, hogy jöjjön oda sirni és jajgatni. Ha egy asszonynak nincs kedve a siráshoz, vagy nem tud sirni, mindig akad egy különleges eljárás, amelytől úgy hullanak a könnyei, mint a záporosó. És akkor az asszonynak nincs más dolga, minthogy csak jajgasson. Ezért mondjuk a mi nyelvünkön, ha sirni látunk egy asszonyt, hogy ez csak maskara. Ami „krokodilus könnyeket” jelent. Így nálunk senki sem sajnálkozik egy siró asszonnyon, még ha az valódi könnyeket sir is.

O-lau-va-li, az öreg főnök, úgy szerette gyermekét, hogy azt saját feleségei meg nem tudták érteni, de most mégis meg kellett kínoznia, hogy vallomásra bírja. Hogy ártatlanságát bebizonyítsa, Guma letette a legnagyobb esküt, amely esküml nagyobbbat hazámban nem ismernek. Azt mondta, hogy felállt a mi szent állatunknak, a krokodilusnak a fejére, hogy bebizonyítsa ártatlanságát, igazmondását. Guma még csak egy kisfiú volt, én meg egy kis fiú, alig tizenhárom évesek! Szegény Gumát kikötötték, cölöpöstül a földre fektették és korbácsolták és korbácsolták és korbácsolták. Leperzselték szemöldökét és éreztették, hogy bevallja, hogy megszegte fogadalmát, de ő kitarított az igaza mellett, úgy mint én is. Az öregfőnök, O-lau-va-li, nem maga hajtotta végre Gumán a büntetést, de végignézte. A kinzást az asszonyok cselekedték szívtelen kegyetlenséggel, így azután szegény Guma borzasztóan szenvedett, mert az öreg főnök feleségei nem szerették Gumát és átkora átkot halmoztak fejére. Szitkozódásuk olyan rettenetes volt, hogy az ember ereiben megfagyott a vér.

Engem az atyám vert meg és azt hiszem, hogy haragját kegyetlenségé fokoztam azáltal, hogy minden ütemét, melyet meztelen hátamra sújtott, azt kiabáltam, hogy visszamegyek fehér atyámhoz Skóciába. És folyton hivatam fehér atyámat és fehér fiát, az én barátomat. Még ma is láthatók rajtam ennek a kemény verésnek a nyomai.

Azután abbahagyták a verést és a kinzást, amely abból állott, hogy nyelvemet forró tüvel szurkálták. Vallomáson teljesen tagadó volt és ugyanilyen volt Guma vallomása is. Legidősebb bátyám kezdte kényelmetlenül érezni magát, mert ugylátszott, hogy hamis vádló és ki fogják nevetni.

Jra egybehívták a tanácsot és eléje hurcolták engem és szegény Gumát is. Bátyám megmondta, hogy honnan hallotta azt a történetet, azt is mondta, hogy szeret engem, atyja kedvenc fiát. De atyám ezt kijavította és azt mondta, hogy a fő fia vagyok. Bátyám folytatta mondokáját és arra hivatkozott, hogy mennyire fájt neki az, amit rólam hallott, hogy jó kis öccséről fájt ilyenmit elhinni és alig is hitte el ezt a mesét. Egészen belemelegedett, de közben úgy forgatta a szavakat, hogy megint csak ellenem és Guma ellen igyekezett hangulatot kelteni. Mind szaporábban ömlött ajákról a szó. Azt mondta, hogy értesülését szavahető forrásból merítette, egy kis fiutól és éppolyan lehetetlen, hogy egy kis fiú ilyenmit kitaláljon, mint ahogy lehetetlen, hogy a leopárd együtt igyék az oroszlánnal.

— Ezért mondtam, — fejezte be beszédét — hogy itéljék máglyahalálra őket.

Es itt hirtelen abbahagyta. Így hát beszéd foglalaltja mégis csak az volt, hogy engem és Gumát kinezának tovább.

Öreg főnök, O-lau-va-li nem tűrtöztethette magát tovább, felugrott és mintegy válszolva bátyámnak mondta:

— Oro elé kell terjeszteni ezt az ügyet!

Senki se mert ez ellen felszólalni, mert mindenki tudta, hogy a kérelem jogos. Oro hazám egyik fétis-babonája és a nép azt tartja, hogy Oro isten minden gonosztevőt megtalál, mert mindenki, akit Oro istenség képmása előtt elvisznek, okvetlenül bevallja, ha akármilyen rosszat követett is el. Hét-szer egy évben, mindig hét-hét napig történik Oro isten előtt az ilyen elvonulás. Nincs olyan bennszüött, aki bármilyen gonosztevőt is elhallgatná Oro előtt, mert a hit azt tartja, hogy ha így cselekednék, rettenetes szerencsétlenséget zudítana vele mindenkire.

Tehát várnunk kellett, míg Oro istenség hív!

A fő varázsló-orvos felállott helyéről és kijelentette, hogy igaza van O-lau-va-li-nak, terjesszék az ügyet Oro isten elé.

— Jaj annak, — mondta — akire Oro ujjal rámutat, jobb lett volna meg sem születnie!

Bátyám nem érezte valami kényelmesen magát, mert jól tudta, hogy ő maga ültette az örögi atyának a kis fiúnak a szívébe, hogy azt mondja rólnak, amit mondott.

WIZO A zsidó Asszony

HIVATALOS LAPJA

A zsidókérdés a történelmi igazság tükrében

A lipovai WIZO Eleven Ujságának írta: BOHM ANDOR

Amikor a zsidóságról és annak helyzetéről kell írunk, vagy gondolatokat csokorba fonnunk, akkor az ember kedélyvilága hirtelen megváltozik és a legoptimistább hangulatot is szürke fátyol borítja. A mosolygó aro nevető vonásai mély barázdákká alakulnak és keserűen ütközik ki a kétezeréves zsidó lélek szenvedéseinek minden fájdalma.

Akármenyre fáj, sajog az élet korbácsütése, mégis beszélnünk kell róla, hogy azazal is enyhítsünk lelkünk nyomasztó hangulatán.

Tizenöt millió zsidó reszketve várja e nagyvilágon a holnapot. Ez a tiz komór szócseka a világtörténelem leggyászosabb mondata. Tiz rövid szócseka egy egész népek, egy értékes és dolgozó nemzetnek a legnagyobb tragédiáját alkotja. Nincsen a világnak még egy nemzete, amelyre az élet ilyen súlyosan nyomta volna rá a bizonytalanság bélyegét. A zsidóság nem él nyugodt és normális életet, napjai csak a tengődő vergődésnek egész sorozata. Gazdag és szegény együtt várja a bizonytalan holnap eljövését. Zsidó vagyonok máról holnapra semmivé lesznek, megalapozott egzisztenciák ezrei válnak koldussorsokká és tizenöt millió munkára alkalmas, becsületesen dolgozni akaró zsidó előtt lassan bezárulnak mindenütt a megélhetési lehetőségek.

Az egész világ harsog a ma már divatos jelszótól, hogy ki a zsidókkal mindenünnen. Ez a még tegnap csak emléleti tömegfrázis, ma gyakorlati ideológia lett, amelyet nemcsak hirdetnek, de kegyetlenül végre is hajtának. Ez a borzalmas tömeghisztéria, amelynek mindenütt akadnak lelkes hívei, megsemmisítéssel fenyegetik a zsidóságot.

Kétfélmilliárd ember él a földön és ebből mindegyiknek jut hely, ahol nyugodtan élhet, dolgozhat, csak a 15 milliónyi zsidóságnak nem akarják megadni az élethez való jogát, ki kell könyörögnie máról holnapra az engedélyt, hogy ezt a kerek nagy földet ő is használhassa, ezt a földet, amely nem egy nemzetnek, fájnak lett teremtve, hanem az embernek.

Vajon mi az oka annak, hogy egy egész világ saját és fontos ügyévé tette a zsidóság életjogát?; mi az oka annak, hogy amit egy rabigából, bilincsekkel felszabadult század elismert és tévénnyé emelt, azt a sokkal előrelátóbb, technikai csodákkal gazdag és utamodernnek nevezett utód nem akarja elismerni, el akarja tépni a leirt betűt, visszavonni az ösök kimondott szavát? Ami még tegnap törvényes bíncselekedet volt, azt ma nemzeti hőstetté és szükségletté akarja avatni. Vajon mi az oka annak, hogy kétfélmilliárd embernek pont egy 15 milliónyi nép gyenge lélegzése fáj?

Ezekre a vég nélküli kérdésekre megadja a feleletet századunk történelme.

Amikor a tizenkilencedik század forradalmi világhatalommá ültették a liberálisizmust és demokráciát, az emberi szabadságjogok megtestesítő mozgalmait és amikor likvidáltak az emberi méltóságot barbár módon elnyomó hűbér és önkényrendszert, hogy helyébe ültessék társadalmunk mai berendezését, abban a felbecsülhetetlen nagy történelmi pillanatban az emberiség milliói szabadultak fel szörnyű iga alól.

A felszabadulás mámoros pillanatában megszületett a mindenki számára egyenlő életjog, amelynek alapján az uralkodásra hivatott osztály a maga táborába ölelt mindenkit, akit környezete körül talált. Ebben az időben szükség volt a produktív munkaeleve és ebben a korszakban tudott mindennél a legjobban elhelyezkedni a zsidóság is. A zsidó, mint élelmes és produktív munkaeleve szükség volt és az állandó és nyugodt megélhetés következtében a zsidóság teljesen elmerült a magához ölelt új társadalmi réteg tengerében. Ez ez volt a zsidó nép legnagyobb tragédiája, az a nagy és mély elmerülés, amelyet mi asszimiláció-

nak nevezünk, tette tönkre a zsidóságot, mint nemzetet. És jöttek a kiábrándulások, az az osztály, amely tegnap magához vette a zsidóságot, ma le akarja rázni magáról, mint nehéz, felesleges terhet. Ennek betetőzésül jött a háboru utáni beteg korszak, amikor világeológiák álarcá alatt nagyhatalmak harcolnak a világ uralmáért. És ebben a harcban a zsidóság van a legjobban kiszolgáltatva, mert őt dobják oda eszközzül, hogy különböző nagy népek vágyálmait teljesíthessék. A zsidóság vérzik, felmorzsolódik mindenütt, csak egyedül azért,

hogy valamelyik nagy nemzet a világ uralmát elnyerje.

Ezek az okai annak, hogy a zsidókérdés világügy lett, itt kell keresnünk gáluti életünknek, szenvedéseinknek kiindulópontját. Beteg a világ és társadalmának minden rétege. Ebben a betegségben nagy nemzetek szenvednek, hogyne szenvedne százszorosán egy olyan nép, amely el van szórva fizikailag, de lehet mondani, lelkileg is.

A zsidó jövőt csak a százszázalékos zsidó egység hozhatja meg és az az egység elvezet bennünket egy jobb világba, visszavezet bennünket önmagunkhoz, a zsidósághoz. Ha mi visszatérünk oda, ahová a történelem parancsa vezetni életünket, ha mi visszatérünk zsidó lelkiségünkhöz, akkor meg fog acélosodni a mi népi szívósságunk és dühhatnak fejünk felett a világhatalmak kegyetlen harcai, mi akkor is el kell érjünk a régi célt és elfoglalhatjuk helyünket a világ önálló és szabad népei között.

WIZO-HIREK

A topliái Wizo-csoport gyűlése. Január 23-án a topliái Wizo-csoport gyűlést tartott. A mult ülés jegyzőkönyvének felolvasása után a titkár javaslatára jegyzőkönyvi közönetet szavaztak meg Liguornik Fülöpnek, aki 10.000 lejt adományozott a Wizónak. Ezután munkajelentés következett. December 12-én a Wizo a helyicsoporthal karöltve kitűnően sikerült chanuka-estélyt rendezett, melyen dr. Engelberg Dezső Tg-Mures tartott igen érdekes előadást. Háziasszonyok voltak: Grab Nusi és Edelstein Olga. Január 16-án teastély volt, háziasszonyok voltak: Schapira Bözsi és Breit Mici. A legközelebbi tea január 30-án lesz, melyre Liguornik Amáliát kérték fel, hogy előadást tartson. Breit Mici KKL biztost felkérték, hogy chamisa-aszar bisvat napján szervezze be a déli-gyümölcselőadást a KKL javára. Titkár felolvasta a központ által beküldött szemáriumot. Ezután a csoport elhatározta, hogy kézimunkákat fognak kisorsolni a Wizo javára. Kővári Erzsi felajánlotta, hogy előrajzolja a kézimunkákat, amit a vezetőség köszönettel fogadott.

A sighetí Joung Wizo kulturstje. A sighetí Joung Wizo f. hó 20-án tartotta meg nagy sikerrel szokásos havi nyilvános kulturstjét, melyen a Joung Wizo tagjain kívül szépszámu vendég is jelen volt. A kulturst programja Weisz Mandi megnyitójával vette kezdetét, majd dr. Weisz Oszkár vendéglőadásnak adta át a szót, ki „A cionizmus és a modern eszmeáramlatok” címen tartott érdekes előadást, kimutatva a cionizmus szükségességi és progresszív voltát, a különböző modern eszmeáramlatok beállítással szemben. Utána Moskovits Bella „Gondolatok a zsidó ifjúság neveléséről” c. dolgozatát olvasta fel. A kulturst a Hatikva hangjai mellett, lelkes hangulatban ért véget.

A Wizo lipovai helyicsoporthja szépszámu közönség jelenlétében tartotta meg január 10-én nagyszabású teastélyt, mely alkalommal a következő hölgyek voltak háziasszonyok: Dr. Perlusz Lajosné, Schwartz Jakabné, Révész Aroné, dr. Radnai Ödöné, Soltész Lászlóné, Klein Dezsóné, Csillag Frigyesné, Weisz Jánosné, Karpf Dezsóné, Grünstein Adolfné, Vass Jenőné és Szász Zoltáné. Az est nagy eseménye a Wizo Eleven ujságja volt, amelynek összeállítását Strauss Ernőné, a csoport elnöknője vállalta. Az egyes rovatokat Wohlberg Sándor konferálta be szellemesen, míg a vezércikket, melyet a Wizo-melléklet is közöl, Böhm Andor írta és olvasta fel. A lap munkatársai Fried Aladárné és Schwartz Jenő, aki a zenei rovatot tökéletes zeneelméleti tudással látta el, helyi aktualitásokról pompás humorral Soltész Lászlóné tájékoztatta nagy derűltséggel közönséget, míg a rádióhírszolgálatot Csillag Ibi teljesítette. Weinberger Lily nyitott nyilatkozatot tett, Lebovits Kató és Safran Bözsi asszonyok rovatában adtak tanácsokat, a kozmetika rovatban Róth Alice nyújtott történelmi visszajáratást a „Női szépség hatalma a politika és művészet terén” címen. Az Eleven ujság megjelenését hálás tapsal fogadta a közönség és a műsort hajnalig tartó tánc követte. A lipovai Wizo teastélyt a legteljesebb siker jegyében könyvelhetjük el. (Róth Alice)

Wizo-élet Nufalaun. Január 17-én Sachs Henriké vendégszerető házában teadélután volt, melyre a háziasszony meghívta a crasnai Wizo asszonyokat is. A teadélután várokozás felül jól sikerült. A helybeli Wizo-tagok majdnem teljes létszámban jelentek meg és a nasfaluai Wizo-csoport ezuton is hálás közönetét fejezi ki a crasnai Wizo-testvéreknek, akik a nagy hideg ellenére fáradságot és költséget nem kímélve, eljöttek a teadélutánra, hogy együtt lehessenek a többi Wizo-asszonyokkal és ezzel is példát mutattak arra, hogy összetartással bármilyen kis helyen is nagyszerű eredményt lehet elérni. A nufaluai Wizo-asszonyok megígérték a crasnai testvéreknek, hogy szintén át fognak menni rendezvényeikre. A következő teadélutánokat kéthetenként fogják megtartani, előbb Rosenfeld Ferenccé titkár, majd pedig Schwartz Jánosné lakásán. A délutánokat másorral fogják élni.

A sannicolaul-marei Wizo-csoport első rendezvénye. A nemrég reorganizált sannicolaul-marei Wizo-csoport január 23-án teastélyt rendezett, mely nagyszerűen sikerült. A csoport kéthetenként rendszeres összejöveteleket tart, melyeket a vezetőség igyekszik érdekessé és tanulságossá tenni. Különösen dr. Iritz Margit kulturreferens előadása értékesek. Január 3-án a clujai menza két kiküldöttje által a Wizo rendezésében irodalmi törvényszéket rendeztek.

Wizo-élet Timisoaran. A timisoarai Wizo-csoport december 30-án nagyszabású kulturdelutánt rendezett, melynek előadója Nathan Bisztritzki volt. Az előadást Handler Else vezette be, aki a csoport nevében melegen üdvözölte az illusztris vendéget. Bevezetője méltó keret adott Bisztritzki előadásának, aki a zsidó nőről beszélt. Nathan Bisztritzki előadásairól nehéz olyan recenziót írni, mely érzékeltetné azt a hatást, amelyet beszédei gyakorolnak. Több mint egyórás előadásával, pompás hasonlatokkal és szellemes aperszülivel lenyűgözte a hallgatóit, akik lelkesen ünnepeleék az előadás végeztével Nathan Bisztritzkit. Január 2-án a timisoarai Wizo a vidéki vendégek tiszteletére teastélyt rendezett a Zsidó Kulturothtonban, mely alkalommal Nathan Bisztritzki „Falscher Messianismus” címen Sabbatai Cviről beszélt. Az Uj Kelet már beszámolt erről az előadásról, mely talán egyike volt a legszebbeknek Nathan Bisztritzki timisoarai előadásai közül. Előadás után Bisztritzki héber és jiddis dalokat énekelt. Január 5-én Wizo-összejövetel volt, amelyen dr. Déznai Viktor zsidó liceumi t a nár beszélt a főnciákról. Nívós tanulságos előadás volt. Ugyanezen alkalommal dr. Nobel Sándorné referált az országos értekezlet lefolyásáról és a timisoarai Wizo munkaprogramját ismertette a hölgyekkel. Január 12-én Spitzer Károlyné lakásán volt Wizo összejövetel, ahol Kastriener Samu főszerkesztő tartott előadást a palesztinai nőkről, amit a hölgyek mindvégig érdeklődéssel hallgattak meg. Január 10-én Lindner Anny és Kertész Bözsi rendezésében mesedélután volt a Zsidó Kulturothtonban. Számos gyermek jelent meg és az apró művészek és művésznők nagyszerű szórakozást nyújtottak a gyermekpublikumnak.

Wizo-élet Devan. Január 5-én, hétfőn tartotta meg a devai Wizo első teastélyt. Dr. Szegő Ernő magasnívójú bevezető előadást tartott. Üdvözölte a megjelenteket, azután ismertette a Wizo szervezet célját és hivatását, áttekintést adva a devai Wizo eddig teljesített munkájáról. Ezután pár kedves gyermekszám következett. Klein Kató suszterinast alakított német nyelven, nagy sikerrel. Mihályi Éva ének- és táncszáma, Kahan Babi román táncja nagyon kedves volt. A zongorakíséretet és a gyermekek betanítását özv. Nussbaumné látta el nagy hozzáértéssel. A közönség meleg ünneplésben részesítette ugy az előadókat, mint Gál Béliáné elnököt, akinek az estély sikere köszönhető.

A lugoji Wizo-csoport szőnyegszorshuzásának eredménye. Január 1-én 11-kor a lugoji cionista otthon helyiségében tartották meg a szőnyegszorjátékot. Fraila ügyész ur jelent meg a Loteria de Stat megbízásából és az otthon gondnokának három éves kislánya húzta ki a számokat. Az első díjat a 402, a második díjat a 154 és a harmadik díjat a 194-es szám nyerte meg. A közönség feszült érdeklődéssel kísérte figyelemmel az izgalmas aktust, amely sok tréfálkozásra adott alkalmat. A nyerek közül egy resitai és két lugoji hölgy. A húzáról szóló jegyzőkönyvet hivatalosan a Loteria de Stathoz küldték be. A csoport az anyagi eredménnyel meg volt elégedve.

Nagyszerű hangversenyt rendezett az aradi WIZO

December 24-én, vasárnap délután a Wizo magasnívójú hangversenyt rendezett. A nagyszámu közönségnek alkalma volt S. Friedmann Pálma zongora- és Stern Rózi hegedűművésznő játékában gyönyörködni. Friedmann Pálma, aki Prágából Aradra ment férjhez, valóban nagy nyereséget jelent Arad zenei életének. Kiforrott művésznő, aki briliáns technikája mellett ténylegesen átérzi a legkomplikáltabb zenedarabokat és intuitív játékával azonnal utat tör a közönség lelkéhez.

Bach-Brunson Chaconne-ját meglepő átérzéssel, férfiasan és hatalmas hangon játszotta. Az orgonaszerű hatásokat művészi érzékeltette.

NemKevésbé tetszett, ahogyan a Chopin-Liszt Polnische Lieder-et adta elő, klasszikus stílusérzékkel, átérzéssel és visszaadva azokat a lehetséges hangulatokat, amik ezeket a táncokat oly eragadóvá teszik. Debussy Jardin sous la phie-et, ezt az impresionista pasztelképre hasonló művet a legfinomabb, puha hanghatásokkal adta elő és úgy ezzel, mint Chopin Nocturne-jével és Novák „Gesang einer Sturmnacht”-jával művészi sokoldalúságát bizonyította be Friedmann Pálma, akit a Wizo mutatott be először az aradi koncertpublikumnak.

Stern Rózi, akinek nemrég nagy sikere volt önálló hangversenyével és akit régen felismert és tisztelt Arad társadalmá, most ismét tomboló sikert aratott. Ez a művész-asszony, aki az aradi szilik keretek között is meg tudja őrizni a zene iránti lelkesedést, gyönyörű játékával immár megérdemelné, hogy az ország legkiválóbb művészei között említsek nevét. Klasszikus tömörséggel játszotta Corelli-Leonard La Folia-ját; Mendelssohn Violinkoncert-jét poétikusan sima technikával adta elő. Ténylegesen briliáns technikájáról azonban főleg Paganini Sonatina-jában tett tanúságot, amelyet a Paganini-stílusnak megfelelő boszorkányos technikával játszott el. Bloch Baal Sém c. darabja természetesen nagy sikert ért el a Wizo tagjainak sorában. Minden taktusra gondot fordítva játszotta el a művésznő és művészi megérzése mellett igazi zsidó szívvel könnyekig hatotta meg a hallgatóságot.

Kisérője, Fischer Ernő zongoraművész és tanár a legnagyobb hozzáértéssel és finom árnyalatokkal látta el a kíséretet. Precízen és simulékonnyan alkalmazkodott a művésznő játékához.

Az aradi Wizo vezetősége ezuttal ismét nagy kulturfeladatot teljesített. Ezzel az általános érdeklődő hangversennyel otthonának falai között üdvözölhette azokat is, akik különben távortartják magukat mozgalmunktól. A két művészasszonynak, Friedmann Pálmanak és Stern Rózinak köszönhetjük új pártfogóinkat.

Dr. Goldschmidt Lipótné

HIREK

Felhívás Cluj zsidó társadalmához

Még mindenkinek bizonyára emlékeztetően van az a csapás, ami a cluji zsidó nőegyletet az által érte, hogy ingatlanát közterhekkel kisajátítás alá vonták. A kisajátítást megakadályozni nem lehetett, a kapott kártalanítás pedig egyrészt nem fedte a tényleges értéket, másrészt elégtelennek bizonyult új hajlék megvételére.

Hosszu hónapokig tartott, míg végre sikerült megfelelő ingatlant a nőegylet által fenntartott Napközi Otthon részére szerezni. Minthogy azonban a rendelkezésre álló pénz nem volt elegendő, gyűjtés útján igyekeztünk a pénzt előteremteni. Az ilyenkor hirtelenében összegyűlt összeg lehetségessé tette ugyan az ingatlan vételét, de a rendelkezésre álló pénz nem volt elegendő a vételár és illeték kifizetésére és kénytelenek voltunk a Cluj Takarékpénztár és Hitelbank Rt. előzetes engedélyét igénybe venni, mely pénztárat 150 ezer lejnyi hitelt bocsátott elsőbbségi bekebelezés mellett rendelkezésünkre. Állattuk, hogy ezt az összeget rövid idő alatt visszafizetjük és ígéretünket meg kell tartanunk. Ezért vagyunk kénytelenek városunk minden tehetősebb zsidó polgárához fordulni azzal a kérelemmel, hogy ennek az összegnek az előteremtéséhez adományával járuljon hozzá.

Napközi Otthonunkra, mely a str. Paris 5. szám alatt van, büszke lehet városunk zsidósága. Szeretettel hívunk meg mindenkit, nézze meg az Otthont és annak munkáját. Allandóan 150-170 gyerek talál Otthonunkban meleg nappali tartózkodást, állandó felügyeletet, oktatást, ebédkosztot. A szegény gyermekeket orvossággal, orvosi kezelésben részesítjük, orvossággal ellátjuk. Házbérséget nyújtunk 10-12 szegény családnak, bentlakásos és teljes ellátást biztosítunk 12 szegény öreg asszonynak. Kiházasítási segítséget nyújtunk, kelengye kiegészítést adunk, lelenchely kiváltásokat végzünk. Emberbaráti ténylegesen minden zsidó szívet fel kell melegítsen.

Miután Nőegyletünk rendes akciójával a Napközi Otthont fenn tudja ugyan tartani, de ilyen rendkívüli tartozást kifizetni nem tud, arra kér minden melegen érdeklődőt, hogy adományával segítse elő a szükséges összeg előteremtését. Nemes szíve hölgyeink vállalták, hogy az összeget gyűjtés útján előteremtik, fogadják őket szeretettel és segítsenek bennünket adományainkkal abban a tudatban, hogy éhező és fázó gyermekek lelket és testét mentik meg vele.

A Cluj Zsidó Nőegylet Vezetősége.

Ma ünnepük Clujon Lapedatu 60-ik születésnapját. Bucurestiből jelentik: Clujon vasárnap ünnepük Lapedatu szenátusi elnök 60-ik születésnapját. Az ünnepségen részt vesznek az összes transzilvániai és banati liberális képviselők, valamint szenátorok és a párt központi kiküldöttei is. A kormány nevében Pop Valer fog beszélni.

Több tízmillió panamára bukkantak a Bucuresti tanfelügyelőségben. Bucurestiből jelentik: Névtelen feljelentés alapján a nemzeti nevelésügyi minisztérium vizsgálatot indított el a Bucuresti tanfelügyelőségénél és megállapították, hogy 1932-36 között több tízmillió visszaélést követtek ott el. A vizsgálat még nem ért véget, de Const. Mitica és Scarlatescu irodafőnökök bűnössége már behizonyosodott.

Főfájás, rosszullét, idegesség, hypochondriás állapotok gyakran a legközelebbi idő alatt megszűnnek, ha bélműködésünket reggelként fél pohár természetes „Ferenc József” keserűvízzel rendszerben tartjuk. Az orvosok ajánlják.

Nem szaporítják az igazságügyminisztérium kiadásait. Bucurestiből jelentik: Az igazságügyminisztérium költségvetési bizottsága tegnap ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy az előteremtéseken kívül újabb kiadásokat nem vesznek fel a minisztérium költségvetésébe. Nem fognak sem új bíróságokat létesíteni, sem új szekciókat a semmitörvényes, mint szó volt. A tavalyi büdzsével szemben 76 millió többlet kizárólag a bírói karban eszközlendő előteremtésekről ered.

Ujból szerepel Soes Károly a targumuresi bankok türelmetlen betétese a bíróságok előtt. Targumuresről jelentik: Többször volt szó már a lapok hasábjain Soes Károly targumuresi magánzóról, aki eddig már majdnem egy tucat pert indított a targumuresi bankok ellen, mint azok betétese és minden egyes perben hűtlen kezeléssel vádolta meg az illető bank vezetőségét. Ezúttal Soes Károly betétese a targumuresi Agrár Takarékpénztárt támadta meg keresetével, amely mint ismeretes, éppen most áll felszámolás alatt. A mai tárgyalás kezdetén a targumuresi törvényszék büntető tanácsa arra kötelezte a felperest, hogy a per megindításához szükséges majdnem tízezer lej értékű bélyegilletéket rója le. Erre azonban Soes Károly nem volt hajlandó és így a targumuresi büntetőtanácsa formai okok miatt visszautasította a felperest.

Haggibbor teadélután. A Cristal Palace igazgatósága január 31-én, vasárnap délután 5 órai kezdettel a Haggibbor sportegyesület javára műsoros teadélután rendez.

Az impotens férfi nem beteg, hanem csak hanyag

Elítélendő az a férfi, aki szexuális erőinek csökkenését érezvén, nem teszi meg rögtön a szükséges lépéseket, hogy az impotenciát megelőzze.

Ezt annál is fontosabbnak tartjuk megállapítani, mivel a RETON-tablettákban a leghatásosabb orvosságot kapjuk a nemlgyengeség kezelésére.

Egy RETON-kezelés nagyon egyszerű: naponta 3 tablettát veszünk be és 3 napos kúra után már erősen és biztosan érezhető a hatása.

Egy RETON-tubus 25 pasztillát tartalmaz, tehát 8 napos kúrára való.

A RETON-tabletták mindenki számára megszerezhetőek a 98.- lejre leszállított ár következtében.

Vidékre Lei 110.- előzetes beküldése esetén szállítunk. Vezérképviselet: E. & L. Cioara, Bucuresti III. Str. Speranței No. 37.

Február 6. Ez az a dátum, amikor a Poel Charedi elsőrangú műkedvelő gárdája színrehozza Lateiner: „A Zivik kint min hasomájim” című híres négyfelvonásos operettjét, amelyben több mint husz kuplé, duett és tánc van. A szereplők mind elsőrangú erők, akik már többször szerepeltek műkedvelő jiddis előadásokon.

Orvosi hír. Dr. Farkas Imre belgyógyász és szívspecialista ismét megkezdte rendeléseit. Str. Saguna 5.

Zenedélután a timisoarai Wizoiban. Január 19-én Freund Leó zenetanár előadó-délutánján vettek részt a timisoarai Wizo-asszonyok. Bevezetésül Korniss Elise asszony nyújtotta egyikét az ó nyugati szellemmel telített magánéneke felolvasásainak. Mozart, Liszt és Chopin, a három zenefejedelem életének történetéből ötvöztött nemes ékszer volt ez a szellemes és nívós bevezetés. Freund Leó tanár az ó kikristályosodott művészetével adta elő a fenti három szellemóriás válogatott zeneműveit, majd befeljezésül Wolfsohn Julius variációt egy régi közismert zsidó lakodalmi dalról. Tüneményes technikáján túl annyi lelket vitt finom pianóba és erőtelj zengő fortéba, hogy elragadtatót hallgatónak még soká fülébe cseng ennek a délutánnak tiszta művésze. Külön elismerés illeti a rendezésért a figyelmes, fáradhatatlan háiaszonyt, Freund Leonét.

Meghívó!

Perzsaszőnyeg
Angol gyapjuszőnyeg
Porcellán: vázák, szervizek, dizstárgyak
Krisztály: tálak, vázák és szervizek
Festmények: pasztellek, stb.
kiállítás. Belépés díjtalan!

„PAX” Cluj, C. Victoriei 6.

A szép arc bőr

BOLDOGSÁGOT
DICSŐSÉGET
GAZDAGSÁGOT

hoz...

JOAN CRAWFORD
Metro-Goldwyn-Mayer

A mozi legelkényeztetőbb csillagai sikerüket arcuk tökéletes szépségének köszönhetik. Kevés azoknak a nőknek a száma, akik — amikor elragadtatással néznek a vászonra — ne kívánták volna, hogy megismerjék a mozi csillagok szépségápolási módszerét. Minden extravaganciára gondolnak, ami pedig szépségüket illeti, mindenféle mende-monda járja, amelyek legnagyobb része a fantázia születtje. Igaz, hogy szépségük még ragyogóbb legyen, a világ legelső specialistaíthoz fordultak és mégis, egy indiszkrét pillantás a csillagok öltözőjébe váratlan meglepetést szerez:

A Pond's krémek és puder használata a leg tudományosabb módszer, a leg hatásosabb és a leg tökéletesebb a szépségápolásra.

POND'S KRÉM ET ES PUDERT HASZNÁLNAK.

Az arcmasszázs, villamosság, ultra-violet sugár és sok más egyéb módszer a lomtárba került, hogy megóvják azok káros hatásaitól és mert Hollywood legelső szakértőinek tapasztalata a Pond's szépségápolási felülmúlhatatlanságát igazolta.

POND'S

Használja mind a két Pond's krémet:

a „C” KRÉM ET a „V” KRÉM ET

a „V” KRÉM ET napra, mielőtt a Pond's PUDERT alkalmazzák

Products of the POND'S EXTRACT COMPANY — New-York, London

Röntgenező orvos urak! Az Orvosi Szemle kiadásában februárban megjelenik Dr. Herskovits: A hasúri szervek röntgenvizsgálata c. könyve. Ara előjegyzésben (a 400 lejes bolti ár helyett) 300 lej, mely összeg az Orvosi Szemle (Cluj, Str. Iorga 21.) címére küldendő.

Athelyezett muresmegyei községi jegyző érdekes pere a targumuresi közigazgatási bíróság előtt. Targumuresről jelentik: Érdekes közigazgatási pert tárgyalt ma a targumuresi közigazgatási bírósága. A per felperese (Simon Vasile santana községi jegyző, aki perrel támadta meg az államot, azért, mert pár hónappal ezelőtt elhelyezték Santana községből és a mezősegi Sincal községbe delegálták. A mai tárgyaláson kitűnt, hogy a jegyzőt politikai okok következtében helyezték el a községből, míg a jegyző keresetében azzal az indoklással támadta meg feletteseinek áthelyező rendelkezését, hogy a formalitásoknak nem tettek eleget és szeszett jogait nem tartották tiszteletben. Elmondotta a jegyző a tárgyaláson, hogy még 1927-ben neveztek ki a muresmegyei községbe jegyzőnek, majd három hónappal ezután megerősítették állásában, míg végül is 1936 februárjában véglegesítették. Ez az elhelyezése érvelése szerint tehát jogtalan és mivel nagy károkat okozott neki, jogosan perelheti nagyobb összegű kártérítésre az államot. Ezzel szemben azonban érdekesen évelt a kincstár ügyvédje, aki az állam védelmében megállapította, hogy az új közigazgatási törvény 132-ik paragrafusa értelmében véglegesített állami, illetőleg községi tisztviselőket csak elbocsájtani nem szabad, de egyik cikkely sem írja elő azt, hogy az állami tisztviselőt ne lehessen áthelyezni. A tábla közigazgatási bírósága az állam érvelését fogadta el és elutasította a községi jegyzőt keresetével, aki a határozatot a semmitörvényesekhez fogja megfellebbezni.

Nyilatkozzék a publikum

Igen Tisztelt Szerkesztő Ur!
Szerintem egyetlen megoldás lenne a „Goldmark” hangverseny este 9 óra helyett negyed 10 órára kitűzni, mert arra az időre bármilyen foglalkozással bíró egyén már szabadon rendelkezhetik idejével. De negyed 10 órakor feltétlen pontosan megkezdeni és az összes ajtókat bezárni! Ha a késlekedők nehányszor kiünnrekednek, egészen biztosan megtanulják más alkalomra a pontosságot! Viszont mi, akik mindig rendszer időben szoktunk ott lenni, nem fogjuk félórát hosszát lenni, mikor gyűlik már be a közönség, hogy a koncert megkezdődhessék.
A szünetet szerintem is hosszabban kell tartani. Látjuk, hogy a nagyvárosok operaelőadásain még félórás pauzák is vannak. 20-25 percet a cluji közönség is áldozhat! Hisz nem mi, publikum pihe-nünk ezalatt, hanem az előadók, akik egyben végzik a szellemi és fizikai munkát a mi szórakoztatásunkra.
B. S.-né

Bucurestiben tavaszi szél fúj — Basarabian és Bucovinában hóviharak dúlnak. Bucurestiből jelentik: A CFR vezérigazgatóságához érkezett jelentések szerint Basarabian és Bucovinában hóviharak dúlnak. Számos vonalon hatalmas hómennyiség torlódott fel. A Balți-Resina-Vasile Lupu, a Chisinau-Revaca-Cainair-Basarabasca, az Abaclia-Prut, a Cetatea-Alba-Bugaz, a Zastavna-Ocna és a dornisoarai autómotoros vonalakon szünetel a forgalom. Bucovinában —15 fok hideg van. A fővárosban viszont ma délelőtt —2 fokot mértek.

HIREK

Felhívás Cluj zsidó társadalmához

Még mindenkinek bizonyára emlékeztetően van az a csapás, ami a cluji zsidó nőegyletet az által érte, hogy ingatlanát közérdekűből kisajátítás alá vonták. A kisajátítást megakadályozni nem lehetett, a kapott kártalanítás pedig egyrészt nem fedte a tényleges értéket, másrészt elégtelennek bizonyult új hajlék megvételére.

Hosszu hónapokig tartott, míg végre sikerült megfelelő ingatlant a nőegylet által fenntartott Napközi Otthon részére szerezni. Minthogy azonban a rendelkezésre álló pénz nem volt elegendő, gyűjtés útján igyekeztünk a pénzt előteremteni. Az ilyenképpen hirtelenében összegyűlt összeg lehetőségessé tette ugyan az ingatlan vételt, de a rendelkezésre álló pénz nem volt elegendő a vételár és illeték kifizetésére és kénytelenek voltunk a Cluji Takarékpénztár és Hitelbank Rt. előzetes engedélyét igénybe venni, mely pénzügyi bekebelezés mellett rendelkezésünkre állattuk, hogy ezt az összeget rövid idő alatt visszafizetjük és ígéretünket meg kell tartanunk. Ezért vagyunk kénytelenek városunk minden tehetősebb zsidó polgárához fordulni azzal a kérelemmel, hogy ennek az összegnek az előteremtéséhez adományával járuljon hozzá.

Napközi Otthonunkra, mely a str. Paris 5. szám alatt van, büszke lehet városunk zsidósága. Szeretettel hívunk meg mindenkit, nézze meg az Otthont és annak munkáját. Allandóan 150-170 gyermek talált Otthonunkban meleg nappali tartózkodást, állandó felügyeletet, oktatást, ebédkosztot. A szegény gyermekeket elvitatjuk, orvosi kezelésben részesítjük, orvossággal ellátjuk. Házbérsegélyt nyújtunk 10-12 szegény családnak, benlét és teljes ellátást biztosítunk 12 szegény öreg asszonynak. Kiházasítási segélyt nyújtunk, kelengye kiegészítést adunk, lelenchely kiváltásokat végzünk. Emberbaráti ténykedésünk minden zsidó szívet fel kell melegítsen.

Miután Nőegyletünk rendes akcióival a Napközi Otthont fenn tudja ugyan tartani, de ilyen rendkívüli tartozást kifizetni nem tud, arra kér minden melegen érő zsidót, hogy adományával segítse elő a szükséges összeg előteremtését. Nemes szívű hölgyeink vállalták, hogy az összeget gyűjtés útján előteremtik, — fogadják őket szeretettel és segítsenek bennünket adományainkkal abban a tudatban, hogy éhez és fázó gyermekek lelkét és testét mentik meg velem.

A Cluji Zsidó Nőegylet Vezetősége.

— Ma ünneplik Clujon Lapedatu 60-ik születésnapját. Bucurestiből jelentik: Clujon vasárnap ünneplik Lapedatu szenátusi elnök 60-ik születésnapját. Az ünnepségen részt vesznek az összes transzilvániai és banati liberális képviselők, valamint szenátorok és a párt központi kiküldöttei is. A kormány nevében Pop Valer fog beszélni.

— Több tízmillió panamára bukkantak a bucuresti tanfelügyelőségen. Bucurestiből jelentik: Névtelen feljelentés alapján a nemzeti nevelésügyi minisztérium vizsgálatot indított el a bucuresti tanfelügyelőségnél és megállapították, hogy 1932-36 között több tízmillió visszaéléseket követtek ott el. A vizsgálat még nem ért véget, de Const. Mitica és Scarlatescu irodafőnökök bűnössége már bebizonyosodott.

— Főfájás, rosszullét, idegesség, hypochondriás állapotok gyakran a legrövidebb idő alatt megszűnnek, ha bélműködésünket reggelenként fél pohár természetes „Ferenc József” keserűvízzel rendben tartjuk. Az orvosok ajánlják.

— Nem szaporítják az igazságügyminisztérium kiadásait. Bucurestiből jelentik: Az igazságügyminisztérium költségvetési bizottsága tegnap ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy az előléptetéseken kívül újabb kiadásokat nem vesznek fel a minisztérium költségébe. Nem fognak sem új bíróságokat létesíteni, sem új szekciókat a semmitőszék-nél, mint szó volt. A tavalyi büdzsével szembeni 76 millió többlet kizárólag a bírói karban eszközözendő előléptetésekről ered.

— Újból szerepel Soes Károly a targumuresi bankok türelmetlen betétese a bíróságok előtt. Targumuresről jelentik: Többször volt szó már a lapok hasábjain Soes Károly targumuresi magánzóról, aki eddig már majdnem egy tucat pert indított a targumuresi bankok ellen, mint azok betétese és minden egyes perben hűtlen kezeléssel vádolta meg az illető bank vezetését. Ezúttal Soes Károly betétese a targumuresi Agrár Takarékpénztárat támadta meg keresetével, amely mint ismeretes, éppen most áll felszámolás alatt. A mai tárgyalás kezdetén a targumuresi törvényszék büntető tanácsa arra kötelezte a felperest, hogy a per megindításához szükséges majdnem tízezer lej értékű bélyegilletéket rója le. Erre azonban Soes Károly nem volt hajlandó és így a targumuresi büntetőtanácsa formai okok miatt vizsautasította a felperest.

— Haggibbor teadélután. A Cristal Palace igazgatósága január 31-én, vasárnap délután 5 órai kezdettel a Haggibbor sportegyesület javára műsoros teadélutánt rendez.

Az impotens férfi nem beteg, hanem csak hanyag

Elítélendő az a férfi, aki szekszuális erőinek csökkenését érezvén, nem teszi meg rögtön a szükséges lépéseket, hogy az impotenciát megelőzze.

Ezt annál is fontosabbnak tartjuk megállapítani, mivel a RETON-tablettákban a leghathatósabb orvosságot kapjuk a nem gyengesség kezelésére.

Egy RETON-kezelés nagyon egyszerű: naponta 3 tablettát veszünk be és 3 napos kúra után már erősen és biztosan érezhető a hatása.

Egy RETON-tubus 25 pasztillát tartalmaz, tehát 8 napos kúra való.

A RETON-tabletták mindenki számára megszerezhetők a 98.— lejre leszállított ár következtében.

Vidékre Lei 110.— előzetes beküldése esetén szállítunk. Vezérképviselet: E. & L. Cioară, Bucuresti III. Str. Speranței No. 37.

— Február 6. Ez az a dátum, amikor a Poel Charedi elsőrangú műkedvelő gárdája színrehozza Lateiner: „A Zivik kimt min hasomájim” című híres négyfelvonásos operettjét, amelyben több mint husz kuplé, duett és tánc van. A szereplők mind elsőrangú erők, akik már többször szerepeltek műkedvelő jiddis előadásokban.

— Orvosi hír. Dr. Farkas Imre belgyógyász és szívspecialista ismét megkezdte rendeléseit. (Str. Saguna 5.

Zenedélután a timisoarai Wizoban. Január 19-én Freund Leó zenetanár előadó-délutánján vettek részt a timisoarai Wizo-asszonyok. Bevezetésül Korniss Elise asszony nyújtotta egyikét az ő nyugati szellemmel telttelt magasnívójú felolvasásainak. Mozart, Liszt és Choplin, a három zenefejedelem életének történeteiből ötvözött nemes ékszer volt ez a szellemes és nívós bevezetés. Freund Leó tanár az ő kirkristályosodott művészetével adta elő a fenti három szellemi válogatott zeneműveit, majd befejezésül Wolfsohn Julius variációt egy régi közismert zsidó lakodalmi dalról. Tünelmes technikáján túl annyi lelket vitt finom pianóba és erőtelj zengő fortéiba, hogy elragadtatót hallgatóinak még soká fülébe cseng ennek a délutánnak tiszta műélvezete. Külön elismerés illeti a rendezésért a figyelmes, fáradhatatlan háiaszonyt, Freund Leonét.

Meghívó!

Perzsaszőnyeg
Angol gyapjuszőnyeg
Porcellán: vázák, szervizek, disztárgyak
Kristály: tálak, vázák és szervizek
Festmények: pasztellek, stb.

kiállítás. Belépés díjtalan!

„PAX” Cluj, C. Victoriei 6.

A szép arcbor

BOLDOGSÁGOT
DICSŐSÉGET
GAZDAGSÁGOT

hoz...

JOAN CRAWFORD
Metro-Goldwyn-Mayer

A moxi legelkényeztetőbb csillagai sikerüket arcboruk tökéletes szépségének köszönhetik. Kevés azoknak a nőknek a száma, akik — amikor elragadtatással néznek a vászonra — ne kívánták volna, hogy megismerjék a mozcisillagok szépségpolási módszerét. Minden extravaganciára gondolnak, ami pedig szépségüket illeti, mindentéle mende-monda járja, amelyek legnagyobb része a fantázia szülötteje. Igaz, hogy szépségük még ragyogóbb legyen, a világ legelső specialistáihhoz fordultak és mégis, egy indiszkrét pillantás e csillagok öltözőjébe váratlan meglepetést szerez:

A Pond's krémek és puder használata a legújodományosabb módszer, a leg hatásosabb és a legtökéletesebb a szépségápolására.

POND'S KRÉMET ES PUDERT HASZNÁLNAK.

Az arcmasszázs, villamosság, ultra-violet sugarak és sok más egyéb módszer a lomtárba került, hogy megóvják azok káros hatásaitól és mert Hollywood legelső szakértőinek tapasztalata a Pond's szépítőszerek felülmúlhatatlanságát igazolta.

POND'S

Használja mind a két Pond's krémet:

a „C” KRÉMET a felek eltávolítására és új felhasználatra;

a „V” KRÉMET nappatra, mielőtt

a Pond's PUDERT alkalmazzon

Products of the POND'S EXTRACT COMPANY — New-York, London

Röntgenező orvos urak! Az Orvosi Szemle kiadásában februárban megjelenik Dr. Herskovits: A hasúri szervek röntgenvizsgálata c. könyve. Ara előjegyzésben (a 400 lejes bolti ár helyett) 300 lej, mely összeg az Orvosi Szemle (Cluj, Str. Iorga 21.) címére küldendő.

— Athelyezett muresmegyei községi jegyző érdekes pere a targumuresi közigazgatási bíróság előtt. Targumuresről jelentik: Erdekes közigazgatási pert tárgyalt ma a targumuresi tábla közigazgatási bírósága. A per felperese (Simon Vasile santana községi jegyző, aki perrel támadta meg az államot, azért, mert pár hónappal ezelőtt elhelyezték Santana községből és a mezősegi Sincal községbe delegálták. A mai tárgyaláson kitünt, hogy a jegyzőt politikai okok következtében helyezték el a községből, míg a jegyző keresetében azzal az indoklással támadta meg feletteseinek áthelyező rendeletét, hogy a formalitásoknak nem tettek eleget és megszerzett jogait nem tartották tiszteletben. Elmondotta a jegyző a tárgyaláson, hogy még 1927-ben nevezték ki a muresmegyei községbe jegyzőnek, majd három hónappal ezután megerősítették állásában, míg végül is 1936 februárjában véglegesítették. Ez az elhelyezése érvelése szerint tehát jogtalan és mivel nagy károkat okozott neki, jogosan perelheti nagyobbösszegű kártérítésre az államot. Ezzel szemben azonban érdekesen érvelt a kincstár ügyvédje, aki az állam védelmében megállapította, hogy az új közigazgatási törvény 132-ik paragrafusa értelmében véglegesített állami, illetőleg községi tisztviselőket csak elbocsájtani nem szabad, de egyik cikkely sem írja elő azt, hogy az állami tisztviselőt ne lehessen áthelyezni. A tábla közigazgatási bírósága az állam érvelését fogadta el és elutasította a községi jegyzőt keresetével, aki a határozatot a semmitőszékhez fogja megfellebbezni.

Nyilatkozzék a publikum

Igen Tisztelt Szerkesztő Ur!
Szerintem egyetlen megoldás lenne a „Goldmark” hangversenyét este 9 óra helyett negyed 10 órára kitűzni, mert arra az időre bármilyen foglalkozással bíró egyén már szabadon rendelkezhetik idejével. De negyed 10 órakor feltétlenül pontosan megkezdeni és az összes ajtókat bezárni! Ha a késlekedők nehányszor künrekednek, egészen biztosan megtanulják más alkalomra a pontosságot! Viszont mi, akik mindig rendes időben szoktunk ott lenni, nem fogjuk félórát hosszát lenni, mikor gyűlik már be a közönség, hogy a koncert megkezdődhessék.

A szünetet szerintem is hosszabban kell tartani. Látjuk, hogy a nagyvárosok operaelőadásain még félórás paúzak is vannak. 20-25 percet a cluji közönség is áldozhat! Hisz nem mi, publikum pihenünk ezalatt, hanem az előadók, akik egyben végzik a szellemi és fizikai munkát a mi szórakoztatásunkra.
B. S.-né

— Bucurestiben tavaszi szél fúj — Basarabiában és Bucovinában hóviharok dúlnak. Bucurestiből jelentik: A CFR vezérigazgatóságához érkezett jelentések szerint Basarabiában és Bucovinában hóviharok dúlnak. Számos vonalon hatalmas hőmennyiség torlódott fel. A Balji-Resina-Vasile Lupu, a Chisinau-Revaca-Cainair-Basarabasca, az Abaclia-Prut, a Cetatea-Alba-Bugaz, a Zastavna-Ocna és a dornisoaral autómotoros vonalakon szünetel a forgalom. Bucovinában —15 fok hideg van. A fővárosban viszont ma délen —2 fokot mértek.

UJ KELET Legújabb hírek

Hitler hat pontja

(Elsőoldali cikkünk folytatása)

— Ezeket a célokat — mondotta Hitler — nem lehetett tárgyalások útján elérni, de a nemzet becsülete nem is képezheti tárgyalások alapját. A nemzet becsületének és jog-egyenlőségének visszaállítása a nemzetnek a magánügye. A következő korszakban még egy lépéssel visszük előre egyenlő jogokba való visszahelyezésünk folyamatát.

Megváltoztatjuk az államvasutak és a nemzeti bank alapszabályait és ezt a két intézményt is a nemzet és az állam hatalom ellenőrzése alá helyezzük

és ezzel újra a versaillesi szerződés egy pontját szüntetjük meg.

„Érvénytelennek minősítem a versaillesi szerződésen Németország aláírását“

— Ünnepléses nyilatkozatban ezennel érvénytelennek minősítem azt az aláírást, amelyet egy gyenge kormánytól erőszakoltak ki, hogy Németország felelős lenne a világháborúért. Ezzel a nyilatkozattal Németország visszanyerte egyenjogúságát és hajlandó békés együttműködésre mindazon népekkel, amelyek a világ sorsát irányítják.

Üzenet Edennek

Ezután Eden angol külügyminiszter beszédével kapcsolatban Hitler a következőket mondotta:

— Eden miniszter urnak azt üzenem, hogy mi németek nem akarunk elszigetelődni a többi népektől és nem is vagyunk elszigetelve. Az utóbbi években kötött szerződések és megállapodások hosszú sora bizonyítja ezt.

Ünneplésesen kijelentem, hogy Németország és Franciaország között semmiféle ütközőpont nincs. A német kormány hivatalosan is közölte, hogy hajlandó garantálni Belgium és Hollandia semlegességét és területi sérthetlenségét.

Majd a német birodalom gazdasági helyzetéről beszélt Hitler és kijelentette, hogy a német külkereskedelem nem csökkent. Az egész gazdasági élet beteg, ez okozza a nemzetközi kereskedelem zavarait és emiatt nem illethető ezzel a váddal a német gazdasági élet. A négyéves tervről nem mondhatunk le. A német nép nem fog lemondani a maga életrendszeréről még akkor sem, ha más országokban már meg is kezdte uralmát a bolsevizista rendszer. Eden miniszter ur nyilván azt hiszi, hogy csak Oroszországban van bolsevizmus, de mi azt tudjuk, hogy a bolsevizmus dőghalál és mindig küzdeni is fogunk ellene.

Mikor maradhat lenni a Népszövetség?

— Eden ur azt is kívánja tőlünk — mondotta Hitler —, hogy korlátozzuk a fegyverkezést. Mi háromszor ajánlottuk a fegyverkezés korlátozását, de egyszer sem fogadták el.

A Népszövetség csak akkor maradhat fenn, ha az intézmény gyökeres reformját keresztülvisszük. A német gyarmatbirodalmat elvették tőlünk. Olyan sűrűn lakott országnak, mint Németország, szüksége van gyarmatokra. Ezt mindig követeltük és soha ezzel a követelésünkkel felhagyni nem fogunk.

A hat pont

Ezután Hitler az alábbi hat pontban foglalta össze a nemzetközi feladatokat:

1. Az összes nemzetek belső konszolidálása.
2. Az egyes országok belső létfeltételeinek tiszteltetbentartása.
3. A Népszövetség reformja.
4. A nemzetek egyenjogúsági elvének elismerése.
5. A fegyverkezés általános és egységes rendezése.
6. A felelőtlen nemzetközi kutmérgezések elhárítása és a kutmérgezések kiirtása.

Kijelentette ezután Hitler, hogy szemelőtt kell tartani a nemzetközi kisebbségek kérdésének fontosságát, különösen azokban az országokban, ahol a politikai határok nem esnek egybe a népesedési határokkal.

Végül belső kérdésekkel is foglalkozott Hitler. Berlin újjáépítését husz évre terve-

zik, ugyancsak újjáépítik Münchent, Nürnberget és Hamburgot.

Hitler a következő szavakkal fejezte be beszédét:

— A mindenható isten adjon nekünk erőt, hogy e hatalmas művet békésen befejezhessük.

Göring rágalomnak minősíti, hogy Trockij német megbizottakkal tárgyalt

Göring nyilatkozata a moszkvai perről

BERLIN, január 30. A Reichstag ülésének záróbeszédét Göring mondotta el. Az az ut, amelyet a Führer nekünk kijelölt — mondotta Göring — magától értetődően nehéz volt és göröngyös. Megtettük azonban ezt az utat, összegyűjtve minden erőnket, bátorsággal és szeretettel. Természetesen gyűlölettől voltunk körülveve és rágalomokkal illeltek állandóan bennünket. De ez nem tudott minket megakadályozni a Führer által kijelölt ut követésében.

A moszkvai perről beszélve, Göring a következőket mondotta:

— Az elmúlt napokban említett tettek rólunk egy bünperrel kapcsolatban. A színen emberek voltak láthatók, akik olyan bünselekményeket vallottak be, amiket nem követhettek el és olyan árulásokat vállaltak magukra, amelyek nyilvánvalóan légből kapottak. Természetes, hogy ebből az alkalomból is a nemzeti szocialista Németország az az ellenfél, amelyet a bolsevizmus rágalomzni próbált az aljas játékokban. Ez a gyűlölet dicsőségünkre válik. Ha azonban azt állítják, hogy egy birodalmi miniszter Trockijjal folytatott tárgyalásokat, úgy általános nevetség tárgyává teszik magukat, nemcsak Németország, hanem az egész világ előtt. Abszurdum azt állítani, hogy egy német megbizott Trockijhoz utazott volna repülőgépen. Repülésügyi miniszteri minőségemben kijelentem, hogy egyetlen repülőgép sem nem ment Norvégiába abból a célból, hogy oda német megbizottat vigyen, Trockijjal való tárgyalásra.

ROYAL slágermozgó. Hétfői kezdettel:

Bosnyákok (Vértestvérek)

Egy rendkívül érdekes, izgalmas és mindvégig lebilincselő történet a bosnyákok küzdelmes, de szabad életéből. Főszerepekben: BRIGITE HORNEY és WILLY EICHBARGER.

Ma, vasárnap utoljára két kitünő premier egy helyért: I. FEHER EJSZAKAK. Világhírű szovjetfilm, Dostojevski regénye után. Magyar felirattal. II. COLORADO FŐNÖKE. A legújabb cow-boy filmsláger.

Ma, vasárnap délelőtt 11.20 órakor olcsó matinéelőadás.

Vihar a szenátusban az újságíró szabadjegyek miatt

Manoilescu azt kívánta, hogy csak román újságírók kapjanak jegyet

Bucuresti, január 30. A szenátus ülését két nap óta az újságíró szabadjegyek ügye tartja izgalomban. Tegnap este Mihai Manoilescu interpellált a vasúti szabadjegyek ügyében és azt állította, hogy több kisebbségnek van szabadjegye, mint román újságíróknak. Erőteljesen támadta a kisebbségi újságírókat, egy részét veszedelmes irredentának, másrésztüket kommunistának mondotta.

Manoilescu azt kívánta, hogy ezentúl csak román újságíróknak adjanak szabadjegyet.

Manoilescu interpellációjára ma válaszolt Gyárfás Elemér, aki azt mondotta, hogy 600 szabadjegy közül csak egyet kapott magyar újságíró, mintgöz Pényes Samut és hozzá hasonlókat nem lehet magyar újságíróknak nevezni.

Ezután Cretu kérte, hogy fejezzék be a sf. gheorgheni kórház építését, amely éjszaka a betegek feje fölött összeomlott, hozzá is fogtak az átépítéséhez, de abbahagyták.

Ezután folytatták a mezőgazdaság megszervezéséről szóló javaslat vitáját.

Madridtól nyugatra folytatják előnyomulásukat a kormány-csapatok

Tegnap este véget ért a 20 óráig tartott tüzérségi harc. Újabb válság lehetőségeivel számolnak Valenciában?

Madrid, január 30. (Rador.) A köztársasági csapatok folytatják előnyomulásukat a Madridtól nyugatra fekvő parkban. A főváros határában már 20 óra óta áll a harc. A tüzérségi bombázás igen erős volt. De tegnap este 21 órakor az ágyutüz megszűnt és csend borult a vidékre.

Bayonnei jelentés szerint az Alejandro spanyol kormányhajót a felkelők flottája San Sebastiannál elfogta és idehozta. Az Alejandro fedélzetén 16 ember van.

A felkelők kordovai rádióállomása rámutat arra, hogy a felkelő haderők folytatják előnyomulásukat a malagai fronton és Marbella körzetében elfoglalták az összes helyiségeket, Ojen körül. Asturiában a felkelőcsapatok több ellenséges lövészárkot elfoglaltak Oviedo közelében. A lö-

vészárkokban sok fegyvert és nagymennyiségű ékszert találtak, amit valószínűleg a milícia szedett össze — írja a német távirati iroda.

Újabb kormányválság készül Valenciában?

Párizs, január 30. (Rador.) A spanyol helyzettel foglalkozva az Echo de Paris megállapítja, hogy Valenciában kormányválság lehetőségével számolnak.

Bucuresti jelentés szerint a Capitala tudni véli, hogy Jean Th. Florescu, Románia madridi követe, részletes jelentést küldött a külügyminisztériumnak a madridi román követség bombázásáról, rámutatva arra, hogy a követség butorzata teljesen tönkrement.

Impotencia

már csak a múlté! Világszabadalom. Megszűnik a nők szekszuális zavarokból származó idegessége! CASANOVA készülék (nem gyógyszer) használatával bármilyen koru és még a legsúlyosabb impotenciában szenvedő férfi is azonnal akcióképesé válik. Érdeklődők küldjenek 3 lejti pénzben vagy postabélyegben, melynek ellenében pontos ismertetőt küldök. Készülékek állandóan raktáron. Francia gyártmány.

Fischer Bucuresti, Str. Doamnei 12, etaj V.

Javul Mihály vajda állapota

Bucuresti, január 30. A királyi udva marsalli hivatala közli: Mihály vajdán pértéken újból a hüllés tünetei mutatkoztak kisebb mértékben lokalizálva a mellhár baloldalán. Hőmérséklete 38 fok, pulzusa 100 volt.

Firenze, január 30. Szombat déli 10.15 órakor a következő jelentést adta ki Mihály vajda állapotáról: A vajda jól tűrtte az éjszakát. Igen mérsékeltlen köhögött, közérzete jó. Hőmérséklete 36,2, pulzusa 80. Dr. Stori, dr. Ancona, dr. Conti és dr. Mamulea.

Hajókatasztrófák az angol és portugál vizeken a nagy viharok miatt

London, január 30. (Rador.) A két napos szivító északi szél nagy havazást okozott Angliában. Az Északi tengeren a hajók kedés teljesen szünetel. Számos hajó hálkolódik a nyílt tengeren. A havazás szám helyen akadályozza a forgalmat. Az utóbbi több száz utasaitól elhagyott autó havazva.

A Hobson öbölben a Kakrical és C. hajók összeütköztek, az első azonnal elsüllyedt, öt matróza vízbe fullt.

Lisszabon, január 30. (Rador.) Valószínű, hogy a Jacobus holland hajó Berlingas ságteti közelében elsüllyedt 33 tagú személyzetével együtt. A segítségére sietett gőzöst ugyanis a megjelölt helyen nem találta nyomát. A Jacobus utolsó rádióüzenete így szólt: „Már késő. Süllyedünk“.

Antonescu külügyminiszter szerint Magyarország nem ellenséges Romániával

Bucuresti, január 30. Victor Antonescu este a fővárosba érkezett. Az állomáson nem je, számos állam bucuresti követe és ig sok barátja várták. A külügyminiszter elbeszélgetett a megjelentekkel, majd az újságírók kérdésére kijelentette, hogy a határmondottain kívül újabbat nem mondhat csupán királyi audienciája után, amire nem kerül sor. A Curentul szerint a külügyminiszter felhasználja az alkalmat a legközelebbi minisztertanácsban, hogy alapos beszámoló tartson genfi tevékenységéről. A politikai riportere megkérdezte Antonescun a véleménye a magyar revizionista irrekvéséről. A külügyminiszter azt válaszolta, hogy Magyarország sokkal kevesebb lennésekedést mutat ma Romániával szemben mint hinnék.

Még az este folyamán Antonescu Bucurescu külügyi államtitkárral hosszú megbeszélést folytatott Tatarescuval, a külpolitikai problémákról.

— Hatvanöt ezer munkás a sztrájk ellen foglalt állást az északamerikai General Motors üzemeiben. Newyorkból jelentik: A General Motors munkásai egy küldöttséggel ment meg tegnap Murphy laskeni (Michigan állam) kormányzónál és kijelentette, hogy nem távoznak a kormányzó irodahelyiségéből, amíg a flynti üzemekben nem veszik fel a munkát. Ök 65.000 olyan munkást képviselnek, akik dolgozni akarnak és nem tartoznak egyetlen szakszervezethez sem, amelyek a sztrájkot kirobantották.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó R. T. nyomása Cluj, Strada Baron L. Pop 10. Telefonszám: 8-61.

CENZURAT